

DRAUGAS

PERIODICALS
March 10, 2004
Vol. XCV

95-IEJI METAI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADENIS - WEDNESDAY, KOVO - MARCH 10, 2004

***** MIXED ADC 606
661 PL GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-09-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 48
Kaina 50 ct.

Šiame numeryje:

Akademiniis skautų sąjūdis. LSB vadovų lavinimo skyriaus pranešimas. LSS „Gintaro“ ir LSB „Ažuolo“ vadovų mokyklos. Akademikai! 2 psl.

Yra vis dar Stalino besigailinčių. Ispūdziai iš Bagdado. Ar reikia Lietuvai prezidento. 3 psl.

Kas „Draugo“ skaitytojams rūpi, kuo jie nepatenkinti, kuo džiaugiasi — laiškų skyriuje. Šeimininkų kirtelė. 4 psl.

„Sodžiaus“ ansamblio kaimiška vakaronė. Tautinių šokių šventės ruošia rieda pirmyn. Mariaus Katiliškio knygos sutiktuves. Gėlių ir darželių paroda Navy Pier. 6 psl.

Sportas

* Japonijos sostinėje Tokijuje vykusiame Tarptautinės sportinių šokių federacijos (IDSF) „Grand Slam“ varžybų serijos pirmajame etape klasikinį šokių programoje daugkartiniai Lietuvos čempionai bei pasaulio ir Europos čempionatų bronzos medalių laimėtojai Arūnas Bizokas ir Edita Daniūtė iš Kauno „Sukurio“ klubo užėmė antrąją vietą. Nugalėjo Italijos šokėjai Domenico Soale ir Gioia Cerasoli. Treti liko kiti Italijos atstovai — Paolo Bosco ir Silvia Pitton.

* Naujajam sezonui besirengianti Lietuvos futbolo vicečempionė Panevėžio „Ekranas“ klubo komanda „FK Riga“ abu įvarčius įmušė Povilas Lukšys.

* Tarptautinės dviračių sporto sąjungos (UCI) pasakelbtoje naujoje pasaulio plento dviratininkų vietų lentelėje aukščiausią vietą iš lietuvių užima Tomas Vaitkus. Belgijos komandos „Landbouwkrediet-Colnago“ narys tarp 1,972 klasifikuotų dviratininkų yra 292-as (190 tšk.). Ankstesnėje klasifikacijoje 22 m. lietuvis buvo 296-as.

Naujausios žinios

* Prezidentūroje — apkaltos pralaimėjimo ir pergalės pirmalaikiuose rinkimuose nuojautos.

* Seimas pradėjo svarstyti Partnerystės įstatymą, suteikiantį pasirinkimą santuokos nenorintiems registruoti poroms.

* Ministerija kovos su nelegaliomis aukštosiomis mokyklomis.

* Prezidentūrai operatyvinę bylą atidavė VSD pareigūnas bus atleistas.

* Lietuvos žydai prašo Tarptautinės žurnalų federacijos paramos užgniauziant antisemitizmo apraiškas Lietuvos spaudoje.

Seimas beveik vienbalsiai pritarė Šiaurės Atlanto sutarčiai

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Seimas antradienį beveik vienbalsiai po svarstymo pritarė Šiaurės Atlanto sutarties patvirtinimui, kurį dauguma kalbėjusių įvertino kaip istorinį žingsnį.

Seimas sutarties patvirtinimui pritarė 93 parlamentarams balsavus už, 3 — prieš ir 1 susilaikius.

Seime kalbėjęs premjeras Algirdas Brazauskas sutarties patvirtinimą pavadino „istoriniu žingsniu“, reiškiančiu „naują nepriklausomos Lietuvos raidos etapą“.

„Narystė NATO ir Europos Sąjungoje įkūnija tai, ko nuosekliai siekiame kovodami už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę — saugios, savimi patikintų valstybės, Lietuvos be baimės, kur kiekvienas pilietis būtų tikras dėl savo ir savo vaikų rytojaus“, sakė Seime A. Brazauskas.

Būdamas prezidentu, 1994 metų sausio pradžioje jis nusiuntė tuometiniam NATO generaliniam sekretoriui Manfredi Worneri laišką, kuriame oficialiai pareiškė Lietuvos pageidavimą prisijungti prie Sąjungos.

„Buti ar nebūti NATO nariais — dabar priklauso tik nuo mūsų“, antradienį Seimo posėdyje pažymėjo A. Brazauskas.

Del NATO sutarties patvirtinimo įstatymo priėmimo Seimas ketina balsuoti trečiadienį rengiamame pirmajame eilinės pavasario sesijos posėdyje. Nepriklausomybės atkūrimo dienos išvakarėse.

Prieš sutarties patvirtinimą po svarstymo balsavo mišriai parlamentarų grupei priklausantys Julius Veselka, Vytautas Šustauskas ir Egidijus Klumbyš, susilaikė Liberaldemokratų

frakcijai priklausantis Janas Mincevičius.

„Lietuvai vienintelis protin-gas vystymosi kelias yra Šveicarijos kelias. Šiandien geriausias kareivis yra doleris, euras ar jena“, sakė narystei NATO prieš-taraujantis J. Veselka.

Svarstant Šiaurės Atlanto sutarties patvirtinimą Teisės ir teisėtvarkos komitete trys jo nariai — Julius Sabatauskas, Raimondas Šukys ir Vasilijus Popovas — susilaikė, nes jiems kilo abejonių, ar sutarties įgyvendinimas neprieštarauja Konstitucijai. Nukelta į 5 psl.

Prezidentas R. Paksas teigiamai vertina apkaltos pradžią

Vilnius, kovo 9 d. (ELTA) — Apkaltos akivaizdoje atsidūręs prezidentas Rolandas Paksas dar kartą pakartojo savo principines nuostatas — neat-sistatydinti, o nesėkmės per ap-kaltą atvejų vėl kovoti dėl valstybės vadovo posto.

Seime pirmadienį oficialiai pradėtą apkaltą prezidentas vertino kaip teigiamą dalyką ir neslėpė vilčių dėl sau palankaus rezultato. „Tai, kad ši istorija pagaliau artėja prie atomazgos, turėtume besąlygiškai vertinti teigiamai. Man at-rodė, kad Lietuvos žmonės pa-vargo nuo skandalo, nuo nuola-

Rolandas Paksas
Elton nuotr.

tinės propagandos, ir reikia tai pagaliau baigti“, sakė an-tradienį spaudos konferencijoje R. Paksas. Jo teigimu, dabar yra rimtesnių klausimų nei jo ap-kalta — ES ir NATO reikalai.

Prezidentas siūlys pradėti apkaltą Seimo nariui Artūriui Paulauskui

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Prezidentas Rolandas Paksas pakartotinai siūlys surengti ap-kaltą Seimui vadovaujančiam Artūriui Paulauskui — tik ši kartą ne kaip Seimo pirminin-kui, o kaip Seimo nariui.

Tai prezidentas pranešė antradienį Prezidentūroje su-renogeto spaudos konferencijoje.

R. Paksas teigė tikriausiai jau trečiadienį pasirašysiantis dekretą dėl kreipimosi į Seimą pradėti apkaltą Seimo nariui A. Paulauskui.

Anksčiau Seimo vadovybė atsisakė svarstyti prezidento siūlymą surengti apkaltos pro-cesą A. Paulauskui kaip Seimo pirmininkui, nes įstatymai ne-numato tokios procedūros.

Seimo pirmininkas gali būti nušalintas nuo pareigų suren-giant balsavimą dėl nepasi-tikėjimo juo, bet prezidentui

nesuteikiama teisė organizuoti tokį balsavimą.

Prezidentas teigė atsižvel-gęs į Seimo valdybos nuomonę ir patikslinęs savo kreipimąsi.

„Aš nenorėčiau gilintis į tei-sines vingrybes dėl buvusiojo kreipimosi. Mane domina es-mė“, teigė R. Paksas.

Seimo valdyba taip pat nu-rodė, jog prezidentas dėl apkal-tos turi kreiptis ne į valdybą, bet į Seimą, kreipimąsi pateikti savo dekretu. Jeigu prezidento kreipimasis atitiks visus juri-dinius reikalavimus, Seimas tu-rės sudaryti Seimo specialią ty-rimo komisiją kaltinimams iš-tirti.

R. Paksas anksčiau siūlė pradėti apkaltą A. Paulauskui už tai, jog šis neva buvo pavie-sinęs slapta informaciją asme-nims, kurie neturėjo teisės su ja susipažinti.

Mokslo premijoms teikiama darbų daugėja, o laureatai jaunėja

Vilnius, kovo 9 d. (ELTA) — Už Lietuvos ir pasaulio mokslui reikšmingus darbus an-tradienį Lietuvos mokslų akade-mijoje pagerbti šalies mokslininkai, pelnę 2003 m. Lietuvos mokslo premijas — didžiausią mokslo apdovanojimą, kurį savo kolegoms įteikia pati mokslo visuomenė.

Premijuotiems keturių mokslų sričių atstovams ir jų kolektyvams laureatų diplomus įteikė premjeras Algirdas Brazauskas ir švietimo bei mokslo ministras Algirdas Monkevičius. Prezidentas Rolandas Paksas, nors buvo skelbta dienotvarkėje, iškilmes neatvyko.

Dvylika premijų po 42,500 litų paskirta humanitarinių ir socialinių, fizinių, biomedicinos ir technologijos mokslų sričių tyrinėtojams. Darbus premijai gauti siūlė Lietuvos mokslų

Premjeras Algirdas Brazauskas (deš.) ir švietimo bei mokslo ministras Algirdas Monkevičius (vid.) apdovanoja Jurgį Bučą už darbų ciklą „Lietuvos miestų ir kaimo kultūrologiniai tyrimai (1980-2002 m.)“.

Saulius Vencaus (ELTA) nuotr.

Paslaugos patarėjui vertė — milijonas litų

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Iš Valstybės saugumo departa-mento Alytaus padalinio pa-grobtoje „Alitos“ privatizavimo operatyvinėje medžiagoje prezi-dentas Rolandas Paksas gali aptikti artimo bendražygio Gin-taro Šurkaus veiklos pėdsakų, rašo dienraštis „Lietuvos rytas“.

Su prezidento patarėju sie-jama įmonė praėjusių metų va-saros pabaigoje išsyrpino be-veik milijono litų paskolą.

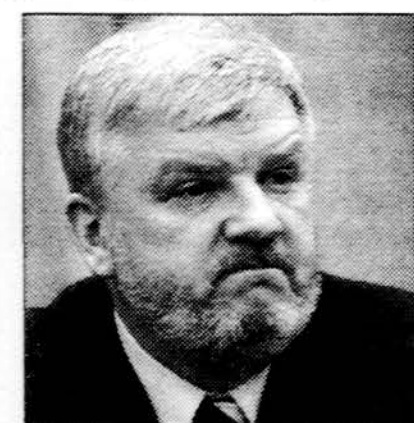
G. Šurkaus gyvenimo drau-gės Jolantos Šuopytės vadovau-jamas viešbutis „Nemunas Park“ gavo paskolą iš Šiaulių banko.

Pinigai iš banko buvo per-vesti maždaug tuo metu, kai baigėsi bendrovės „Alita“ pri-javizavimo konkursas.

Šio banko akcininkas yra bendrovės „Alita“ generalinis direktorius Vytautas Junevičius.

Iki praėjusių metų lapkri-čio 11-osios jis buvo ir Šiaulių banko tarybos narys.

V. Junevičiaus vadovauja-mas susivienijimas pernai vykusiam „Alitos“ privatizavi-mo konkurse užėmė tik ketvir-tąją vietą, tačiau vėliau sugebė-

Gintaras Šurkus
Gedimino Žilinsko (ELTA) nuotr.

jo aplenkti visus savo konku-rentus ir tapti gamyklos šeimi-ninku.

Privatizavimą stebėjusių pareigūnų įsitikinimu, dėl „Ali-tos“ bendrovės atkakliai kovė-s ne tik konkurentai. Į kovą buvo įsitraukę ir artimi prezidentui žmonės.

R. Pakso nurodymu iš VSD neteisėtai perimtoje operatyvi-nėje byloje figūruoja kai kurie Liberalų demokratų partijos veikėjai.

Slaptose pažymose yra mi-nimas šios partijos vadovas Va-lentinas Mazuronis, Seimo Li-beralų demokratų frakcijos na-riai Henrikas Žukauskas, Dai-

lis Barakauskas.

Tai praėjusią savaitę pa-tvirtino ir prezidentui bylą į Vil-nių atvežęs VSD Alytaus pa-da-linio vadovas Albertas Sereika.

Dienraščio teigimu, prezi-dentą ir jo aplinką ypač domina šių politikų telefonų pokalbių iš-klotinės. Šaltinių teigimu, iš jų matyti, kaip politikai rieja si-del pinigų už tarpininkavimą pri-javizuojant „Alitos“ gamyklą.

Liberaldemokratų ginčai dėl pinigų bei aktyvus V. June-vičiaus bandymai pakreipti „Alitos“ privatizavimą sau naudinga linkme sutapo su banko paskolos suteikimu viešbučiui, kurio akcijų turi ir G. Šurkus.

Ant Nemuno kranto pasta-tytą moderniam, tačiau nuos-tolingai dirbančiam viešbučiui vadovauja G. Šurkas draugė ir jo vaiko motina J. Šuopytė.

Kontrolinis šios įmonės ak-cijų paketas priklauso vokiečių verslininkui Gotlieb Blenk.

Praėjusių metų vasaros pa-baigoje Šiaulių banko Alytaus filialas viešbučio rekonstrukci-jai itin palankiomis sąlygomis suteikė bemaž milijono litų pas-kolą.

Suteikdamas paskolą nepel-ningam viešbučiui bankas rizi-

kavo. Neatmetama, jog prezi-dento patarėjo reikalai pasi-stumėję į šoną V. Junevičiui.

„Alitos“ vadovas „Lietuvos rytui“ pripažino domėjis šia paskola. Tačiau jis tvirtino tai daręs tuomet, kai sulaukė klausi-mų, ar banko paskola nėra užsleptas kyšis prezidento ap-linkai. V. Junevičius neatsklei-dė, kas jo klausinėjo apie šią paskolą.

Anot „Alitos“ vadovo, visus su paskola susijusius reikalus tvarkė Šiaulių banko Alytaus skyrius.

„Joks bankas neišduotų paskolos be garantijų. Visos paskolos tikrinamos Lietuvos banko ir jokiam filialui nebus leista daryti pažeidimų“, teigė vienas Šiaulių banko akcinių-kų V. Junevičius.

„Alitos“ vadovas pripažino netiesiogiai dalyvavęs derybose dėl paskolos. Anot jo, jis tik-tai stebėjo, kaip J. Šuopytė tarėsi su banko Alytaus filialo vadove Irena Vanagiene.

„Tai tikrai buvo ne pirmas susitikimas. Tuo metu jau ren-gtasi pasirašyti sutartį. Aš ben-dravau su G. Šurkumi, o mote-riškės tuo metu dalykiškai kal-bėjosi“, prisiminė V. Junevičius.

Vyriausybė neketina mokėti „Svenska“ priteistos sumos

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Socialdemokrato Algirdo Bra-zausko vyriausybę rengiasi ki-tam ministrų kabinetui užkrau-ti 12,5 mln. dolerių finansinę naštą, kurią jai skyrė Kopen-hagos arbitražas, vyriausybei ir bendrovei „Geonafta“ pralai-mėjus bylą Švedijos naftos ben-drovei „Svenska Petroleum Ex-ploration“ (SPE).

Dienraščio „Lietuvos rytas“ teigimu, kompensaciją „Svens-ka“ planuojama pervesti iš „Gencijų naftos“ sąskaitos vie-nam Londono bankui. Šią ben-drovę lygiomis dalimis valdo

„Svenska“ ir „Geonafta“, tačiau sprendimų teisė turi švedai.

Tokiu atveju prasidėtų „Geonaftos“ ginčas su „Svens-ka“ dėl neteisėto „Gencijų naftos“ pinigų panaudojimo, o vy-riausybė liktų nuosalyje. Tik vė-liau „Geonafta“ galėtų paduoti į teismą vyriausybę, reikalau-da-ma kompensuoti prarastus pini-gius.

„Lietuvos ryto“ šaltinių tei-gimu, apie tai informuota ir finansų ministrė Dalia Gry-bauskaitė. Vyriausybė siekia greičiau išspręsti šią problemą, nes nuo 12,5 mln. dolerių sumos

skačiuojamos 6 proc. metinės palūkanos.

„Geonaftos“ vadovas Anta-nas Jasas teigė, jog „Gencijų naftos“ pinigų pervedimas „Svenska“ būtų ne kas kita kaip atvira vagystė, už kurią Lietu-voje yra numatyta baudžiamoji atsakomybė. Pasak A. Jaso, jei-gu pinigai bus pervesti iš „Gen-cijų naftos“ sąskaitos, „Naftos gavyba“ rengiasi išsireikalauti prarastus pinigus iš vyriausy-bės. „Svenska“ yra numatė ir kitą lėšų atgavimo būdą — areš-tuoti Lietuvos vertybinius po-pierius ar kitą turtą užsienyje.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-7089

Akademiniis Skautų sąjūdis

Veiklos apžvalga

Mieli Broliai ir Sesės,

greitai prabėgo 2003, pirmieji šios valdybos kadencijos metai. Šie metai buvo pilni strateginių diskusijų, planų, užsiejimų, ir labai aktyvios veiklos.

Aptarėme kaip pagyventi veiklą ir pritraukti naujų narių, kurie tikėtų akademinių skautų „profilui“ — būtų aktyvūs skautai, norintys išlaikyti lietuvių, parodę polinkį vadovauti ir save ugdyti.

Sudarėme ir įvykdėme „marketing“ planą parodyti, kad akademikai aktyviai veikia ir paskatinti kuo daugiau narių dalyvauti Jubiliejinėje stovykloje — platinom plakatus, garsinomis laikraščiuose, „Skautų aide“, skautų tinklalapyje ir asmenišiais laiškais per internetą.

Skyriai buvo skatinami ruošti kandidatus — Čikagos ASD paruošė naujų kandidatų, kurios davė pasizadėjimą Jubiliejinėje stovykloje, viena kandidatė buvo rusiška iš Detroito.

Nors nuolatiniams JS A.S.S. pastovyklėje dalyvavo tik apie 25 broliai ir sesės, savaitgalio skaičius priaugo iki 75, o dar apie tiek vadovavo kitose pastovyklėse ir sudarė stovyklos vadovybę. A.S.S. pastovyklės nariai buvo labai smarkiai įsijungę į stovyklos programą ir daugeliu atveju ją pravedė: leido JS laikraštį, prisidėjo prie tinklalapio ir nuotraukų reportažo paruošimo, organizavo naktinius žaidimus ir šokus, labai sėkmingai pravedė kar-

jerų dieną ir Mindaugo laikų skautoramos pobūdžio užsiėmimus, prižiūrėjo stovyklos krautuvėlę, suorganizavo „Blynų balių“ ir „Krikštynas“, ir linksmo stovyklautojus per lauzus labai įdomia „muilo operos“ istorija... platino labai pasisėkusius „Akademikų Altoids“ ir marškinėlius.

Vykdėme fondui finansuojant, pakvietėme sesę akademikę iš Lietuvos dalyvauti mūsų pastovyklėje; ši sesė Jurgita Karpavičiūtė šiais metais išrinkta vadovauti Lietuvos akademikams.

CV susisieki su skyriais ir buvusiais skyriais ir pradėjo planuoti kaip pagyventi veiklą.

Šiais metais planuojam toliau testuoti skyrių atgaivinimo darbus — yra susidomėjimo Toronte ir Montrealyje, Detroito, ir DC. Taip pat norime sudaryti sąlygas pavieniai išsisklaidžiusiems akademikams įsijungti į veiklą per „E-skyrių“. Buvome numatę organizuoti akademikų stovyklą ryšium su Tautinių Šokių švente, bet atrodo, kad jau labai daug kitų stovyklų organizuojama; taigi, ieškosime kitokios progos susieiti — gal suvažiavime.

Kviečiame visus jus prisidėti prie veiklos atgaivinimo ir pagyvinimo; nelaukite kad kas pakviestų, o patys prisidėkite, pasiūlykite, padėkite! Tik neužmirškite užsimokėti nario mokesčio... laukiam.

Ad Moliorem!
A.S.S. Centro valdyba

LSS „GINTARO“ IR LSB „ĄŽUOLO“ VADOVŲ, IŲ MOKYKLOS

LSS ir LSB praneša, kad 2004 m. GVM ir AM vadovų lavinimo vasaros stovykla įvyks:

Laikas: 2004 m. liepos mėn. 6-14 d. Pradedame ir baigiame 12 val. punktualiai.

Viet: Čikagos skautų ir skautių „Rako“ stovyklavietė, 1918 Hawley Rd., Custer, Michigan.
Dalyviai: Skautės nuo 16 m. amžiaus, II prityrusių skautių patyrimo laipsnio, vadovaujantis arba turintis sugebėjimų vadovauti.

Skautai nuo 16 m. amžiaus, I — skautų arba II prityrusių skautų patyrimo laipsnio, jauni vadovai arba turintys sugebėjimų vadovauti.

Išimtiniais atvejais, tūtininkams arba vieneto vadovams pristatius ir skyrių vedėjams patvirtinus, gali būti jaunesni vienais metais.

Registracija: Kursantai registruojasi per savo tūtininkus. Registracijos lapai su mokesčiu siunčiami GVM ir AM vedėjams iki š.m. balandžio 1 d. Balandžio 1 d. pradžioje siunčini prieštovyklinius uždavinius, kurie visi turės būti tiksliai užbaigti iki birželio 15 dienos.

Mokestis: 175 dol. (US). Kanados skautai, — es siuncia pašto perlaides (Postal Money Orders). Čekius arba perlaides rašyti Naida Snipas (Seserija) arba Gintaras Plačas (Brolia) vardu.

Transportas: Kiekvienas tūntas ar vietovė pasirūpina transportu į Raka savo kursantams.

Reikmenys: Gavę registracijos lapus, išsiuntinėsite smulkesnes žinias ir reikmenų sąrašą dalyviams.

Pastaba: „Ąžuolo“ ir „Gintaro“ mokyklų kursas bus užskaitomas, tik dalyvavusiems nuo pradžios iki pat galo. Pavėluotai atvykti ar anksčiau išvykti iš kursų nebus leidžiama. Transportą galima iš anksto suplanuoti. Negalintieji visas dienas dalyvauti neturėtų vykti į kursą.

Ivairumai: Čikagos skautų ir skautių stovykla vyks tuoj pat po „Ąžuolo“/„Gintaro“ vadovų mokyklų, nuo liepos 14-24 dienos. Norintieji dalyvauti turi iš anksto susitarti su savo tūtininkais ir užsiregistruoti su Čikagos tūtininkais.

„Gintaro“ vadovų mokyklų (GVM) vedėja

v.s. fil. Naida Šnipaitė
17 Hearthstone Dr.
Medfield MA 02052
508-359-7891
e-mail: gvm04@yahoo.com

„Ąžuolo“ mokyklos (AM) vedėjas

v.s. fil. Gintaras Plačas
11818 Brookdale Ct.
Orland Park IL 60467
708-479-6293
e-mail: placasa@aol.com

Skautai, šią žiemą davė skautų žodį Glen Forest draustinyje, netoli Lemont miestelio. Iš kairės: Martynas Matulis, Adomas Juodis, Darius Lelis, Aleksas Sadauskas, Aleksas Jucas; II eil. vadovas s.v. Juozas Kapačinskas. Žodį tuo pačiu metu dar davė Rimas Grybauskas.

Vytienio Lietuvninko nuotrauka.

Paukštutės daro rankdarbius Bostono skautų Kaziuko mugėi. Iš kairės: Lina Neidhart, Brigita Alisanskaitė, Monika Leveckytė, Brigita Rasytė.

Akademija!!

Akademikų pastovyklė, pasislėpusi miške nuo kitų stovyklautojų akių, ir šen bei ten stovykloje sušmėžuojantys trijų spalvų kaklaraščiai bei perptinės juostos tikriausiai domina ne vieną skautuką. Juk ne kiekvienas žino, kas tie akademikai ir ką jie veikia. O akademikai tuo tarpu nesnaudžia. Filisteriai, tikrosios narės ir junjorai — visi nuo pirmųjų dienų kibo į darbą ir nuošalių kupstais bei šiukšlėmis „apaugusi“ kalnelį pavertė jaukia ir išpuodinga akademija su visais būtinais atributais: lauzavietė, sukonstruota iš... patys pamatysite ko ir apsupta suolais, kur telpa visi ateinantys pasisėdėti; studentų laukiančiomis erdvėmis auditorijomis ir svetainėmis šeiminkais. Studentai nebūtų studentai, jei ne dar vienas svarbus dalykėlis: „Kur studentai lekia? — Į barą!“ Ar esate matę stovyklavietę, kurioje būtų baras? Jei ne, užsukite pas akademikus. Būsimieji studentai, įsidėkite — akademikai gali ir jus išmokyti stovyklinio baro statybos subtilių. Žinoma, baras „Pas studentą“ nestovės be darbo, o kiekvieną vakarą jūsų maloniai lauks barmenai, kad galėtumėte teikti malonių akimirų. Sausainiai, karšta arbata, mmm...

„Akademija“ — šis užrašas turėtų būti matomas visai stovyklai. Jos tikslas — apšviesti būsimųjų skautų studentų smegenis studentiško gyvenimo šviesa ir leisti jiems pajusti, ką reiškia studijuoti (studentai bus galima prie baro).

Akademijoje patyrę skautai gauna paragauti ir paskaitų, ir krikštynų, ir netgi sesijos... Gerbiama akademijos valdžia — rektorė, dekanas, sekretorė, būrys profesorų, docentų, daktarų ir kitų lektorių maloniai sutinka ir išlydi tuos, kurie trokšta pajusti studijų skonį, įteikdami jiems diplomus, kaip liudijimą, kad jie baigė akademiją. Pasak akademijos dekaną, čia sužinosite, kokia forma universitete pateikiami įvairūs dalykai, su kuriais neteko susidurti mokykloje, susipažinsite su žmonėmis, kurie studijuoja, atėjus į akademiją, galima susirasti draugų studentų, gauti įvairiapusiškos informacijos apie studijas bet kurioje universitete. Akademija — tai puikus intelektualumo ir linksmybių derinys.

Šiaip akademikai ganėtinai balsingi ir muzikalūs. Vakaraus susėdę prie lauzo jie dainuoja, kursto ugnelę lauzelyje ir vienas kitame, pakaso vienas kitam sugeltas kojas, pamasažuoja nuo mokslo silunkusias nugaras ir tiesiog gyvena neatsisakydami pasidalinti savo džiaugsmiais ir vargais. Vieniems dainuoti nusibostų, tad akademikai kviečia visus dainuojančius, grojančius ar kitaip „mylinčius“ muziką (ar tiesiog mylinčius) prisijungti prie lyrikos ir gitarų vakarų.

Laukiame jūsų akademijoje!

Kand. Rugilė Pakalniškytė
Iš Lietuvos skautijos stovyklos laikraščio

LSB VADOVŲ LAVINIMO SKYRIUS PRANEŠA

Mieli broliai/sesės tūtininkai,

LSB „Ąžuolo“ mokykla „Gintaro“ vadovų mokykla vyks Rako stovyklavietėje tuoj po Šokių šventės (nuo 2004 m. liepos 6 d. iki liepos 13/14 d.). Stovykla prasidės 12 val. antradienį, ir tęsis iki kito antradienio, 12 val. Kadangi Čikagos tūntų stovykla numatoma tuoj pat po „Ąžuolo“/„Gintaro“ stovyklos, kursai gali būti pratęsti iki trečiadienio, kad kursantai, kurie pasiliks vadovauti skautams turėtų priežiūros tams laikotarpį. Smulkesnės „Ąžuolo“/„Gintaro“ mokyklų informacijos ir registracijos lapus sesė Naida Šnipaitė (GVM vedėja) ir aš jums jau pasiuntėme. Tikimės, kad turėsite stiprią, įdomią ir prasmingą 7/8 dienų vadovų mokyklos stovyklą, iš kurios jaunesni vadovai parsiveis daug naudingų žinių bei praktikos ir smagių nuotykių.

„Ąžuolo“ mokyklos kursantai, gerai atlikę prieštovyklinius, stovyklinius ir pastovyklinius uždavinius:

a) išgyvens, supras ir galės praktiškai pritaikyti skilčių sistemos ir mažų grupių dinami-

kos principus (Team-building) stovykloje ir savo vienetuose;

b) stebės, naudos ir įvertins įvairius vadovavimo principus bei gabumus ir juos praktiškai pritaikys savo vienetų veikloje;

c) sugalvos, suplanuos, praves ir įvertins įvairaus amžiaus skautams tinkamą programą stovykloje ir savo vienetuose;

d) praktiškai parodys, kad sugeba pritaikyti, atlikti ir prabusti pagrindinius skautamokslinio uždavinio „Ąžuolo“ mokyklos stovyklos gyvenime;

e) praktiškai įgyvendins, paaiškins ir įvertins skautiškos ideologijos dėsnius.

„Ąžuolo“ mokyklos stovyklos metodika — „Experimental Learning“.

Kursantai gyvens ir dirbs vietovėmis mišrioje skiltyje (kad galėtų susipažinti su kitų vietovių broliais), praktiškai atliks įvairius uždavinius, patys juos įvertins ir diskutuos (self-evaluation). Vadijos nariai pavairins stovyklinius nuotykius išsukius (challenges).

Kvieskime įvairių vietovių „Ąžuolo“ mokyklos kursus baigusius jaunesnius vadovus būti

skilčių patarėjais/stebėtojais (coaches/process consultants). Tikslas — duoti pažengusiems jaunesniems vadovams daugiau patyrimo ir suteikti kursantams daugiau pozityvių pavyzdžių.

Visas stovyklinis gyvenimas vyks skilčių sistema ir skautiškos ideologijos dvasioje.

Prieštovyklinę medžiagą išsiunčiau kartu su šiuo laišku pristatysiu e-paštu. Dar kelis trumpus uždavinius pasiūsiu kursantams už kelių savaitių ir prašysiu, kad jie atsivežtų atliktus darbus į „Ąžuolo“ mokyklą. Norime, kad įvažiuojant pro Rako vartus, kursantai galėtų tuoj pat pradėti praktiškai pritaikyti savo žinias.

„Ąžuolo“ mokyklos kursantai priimami nuo 16 m. amžiaus berniukai. Ypatingais atvejais gali dalyvauti 15 metų jaunuolis pagal tūtininkų nuostata, nors nėra labai patartina. Renkant savo tūnto jaunesnius vadovus — kandidatus į „Ąžuolo“ mokyklą — priminkite jiems, kad ši stovykla skiriama nuo normalios vasaros stovyklos. Ji yra gan intensyvi ir pareikalauja daug protinės bei fizinės ištvermės

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštą	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštą	\$55.00		

Vyriausia redaktore — Danute Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisyso savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

TERESE KAZLAUSKAS, M.D.
VIA BUBLYS, M.D.
Vaikų gydytojos
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sutavijus dantis už priemoną kainą.
Sustatymu kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

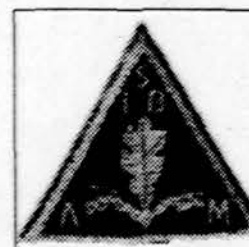
ASS NARIO MOKESTIS

Metinis 20 dol. nario mokestis būtinas visiems mūsų nariams. Pagal nutarimą visuotiniame A.S.S. suvažiavime Las Vegas 2001 m., nario mokestis dabar renkamas tiesiogiai per centro valdybą, ne per skyrius. Visi, kurie iki šiol neturėjo progos tai atlikti, prašomi kuo greičiau išsiųsti atkarpą su nario mokesčiu A.S.S. centro valdybos išdininke: fil. Jennifer Antanaitytė, 927 N. Noble Street #1, Chicago, IL 60622.

Nariai, laiku nesumokėję nario mokesčio, nebebus pilnateisiais A.S.S. nariais ir negalės dalyvauti rinkimuose, Korp! „Vytis“ ar ASD sveigose, suvažiavimuose ir stovyklose. Todėl prašome neužmirškite šio svarbaus uždavinio ir tuoj pat išsiųskite savo nario mokesčio.

Ad Moliorem!

A.S.S. Centro valdyba

čiais kursantais 12 mėnesių bėgyje, paskatinti kursantus baigti praktiškąją mokyklos dalį ir įsigyti „Ąžuolo“ mokyklos ženkliuką bei pažymėjimą.

Prieštovykliniai darbai, reikalai:

1. Registracijos anketa (grąžinti iki 2004.03.01).
2. Įžanginiai klausimai (e-mail — grąžinti iki 2004.04.01).
3. MBTI personality type anketa (e-mail — grąžinti iki 2004.04.15).
4. Pastabumo pratimas (e-mail — grąžinti iki 2004.05.01).
5. Atsakingumo pratimas (e-mail — grąžinti iki 2004.06.01).
6. Reikmenų sąrašas, sveikatos anketos, nurodymai kaip nuvykti į Raka (e-pašto būdu išsiųsti kursantams iki 2004.05.01).

Anketas, klausimų lapus kursantai gali grąžinti normaliu paštu ar man atsiųsti elektroninio pašto adresu.

Budėkime!
s.v.v.s.fil Gintaras Plačas
„Ąžuolo“ mokyklos vedėjas

MES IR LIETUVA

Nepriklausoma skiltis

Paruošia Bronius Nainys

Ar reikia Lietuvai prezidento?

„Nesilipdanti trijulė“ — rašiau „Drauge“ 2001 m. gegužės 9 d., bandydamas atkreipti mano rašinius skaitančių dėmesį į šlubuojantį trijų Lietuvos vyriausių vadovų bendradarbiavimą, kartais atsiduriantį išėjimo beveik neturiniame akligatvyje. Jau tada šio akligatvio pavyzdžių buvo daug. Prezidentas Algirdas Brazauskas pašalino į bankų griūtis asmeniškais reikalais išpajiniojusį premjerą Adolfą Šleževičių, jo pasekėjas Valdas Adamkus gana triukšmingai pareikalavo atsisakyti premjerą Gediminą Vagnorių, o Brazauskas vėliau net viešai skundėsi paskutinius prezidentavimo metus praleidęs lyg narve, į kurią buvo uždarys po konservatorių laimėjimo Seimo pirmininku tapęs Vytautas Landsbergis. Šiuos ir kitus šios trijulės bendradarbiavimo nesklaidumus, o kai kur net neįsivengiamus negalimumus, turėdama omeny ir nieko geresnio nenumatydama ateity, šiuo laiku keisti bent kelių įstatymus ir net Konstituciją, panaikinant premjero pareigybę, o jo kabinatą atiduodant prezidentui.

Deja, atgarsio nesulaukiau, nors su daugeliu Lietuvos politikų apie tai ir asmeniškai kalbėjau. Viršūnių dėmesiai atkreipti matyt reikėjo ko nors didesnio, negu vieno nereikšmingo piliotinio iš užsienio kaz-

kokie postringavimai. Dabar, atrodo, tas „kas nors didesnis“ atsirado. Tada buvo purtomai premjerai, o prezidentas — tik „į narvą uždarytas“, o dabar jau verčiamas pats prezidentas. Pagrindinis vertėjas, — nejaugi kas norėtų dėl to dar ginčytis, — yra Seimo pirmininkas. Premjeras laikosi nuosaly, ir jo nauda turi pasakyti — savo vaidmenį atlieka valstybininko lygiu. Tačiau ir dviejų vyriausiųjų užtekto valstybę įgrūsti į tokį akligatvį, iš kurio išėjimas tegali būti tik blogas, ir abiem pusėm. Todėl ir prabilta prieš trejus metus mano iškelta tema. Net ta pačia išdava, tik užuot naikinus premjero įstaigą, siuloma atsikratyti Prezidentūros.

Šią mintį atgaivino, o dar geriau, jeigu kaip nauja, taigi — visiškai savarankiškai, be mano įtakos, kitu požiūriu keletą žymus lietuvių politologas, irgi užsienietis, filosofas dr. Kęstutis Girnius. „Naujajame židinyje“ (nr. 1–2) aptaręs vyriaus-

sios Lietuvos trijulės nuolatinius nesusipratimus, ypač dabartinio politinio triukšmo veidrodyje, aiškiai, tiesiai ir drąsiai kirkto: Lietuvai prezidento nereikia. Vienas iš įrodymų — per keturius mėnesius jo neveiklos, užsiimant vien tik savęs gyniba, prezidento niekas nepasigedo. Valstybės darbas nesustojo, net ir vykdamas du pačius svarbiausius Lietuvos užsienio politikos uždavinius: žygis į NATO ir Europos Sąjungą. „Siūlymas rimtas, jį verta svarstyti“ — tuojau pat dr. Girniui pritarė buvęs prezidentas Valdas Adamkus.

Dėl Adamkaus atsiliepimo šiek tiek sutrikau. Jeigu jis, penkerius metus prezidentavęs, įsitikino esąs nereikalingas, kodėl dar kartą bandė nereikalingu būti, siekdamas antro tokio pat laikotarpio? Ir vargu ar daug kas tiki jo pareikšimu nekandidatuoti pirmalaikiuose rinkimuose, jeigu Paksas bus nušalintas. Ypač,

jei „tauta pašauks“. Tačiau neįtikina mane ne dr. Kęstutis Girnius nors ir gerai pagrįsti įrodinėjimai. Bent jau visu šimtu nuosimčių. Trylikos metų Antano Smetonos valdymas parodė, kad Lietuva ir be Seimo gali apsieiti, o šių keturių mėnesių siautulytis iš dalies tai patvirtina. Seimas, visą šį laiką skyręs prezidento apkaltai, juk irgi nieko kito nedarė. O priimdami dėsines daugelį jo posėdžių, į kuriuos ateina tik 20 ar dar mažiau narių, nemažai rinkėjų klausia, kodėl Lietuvai tokios įstaigos reikia? Ypač tokios gausios, privilegijuotos ir dar labai išlaidžios. Juk tik prezidento apkaltai Seimas išleido 5 mln. litų, ir jo išdava teigia, kad iki šio vyksmo pabaigos išlaidos padidės net iki 40 milijonų. Bet juk niekas nepasakys, kad Seimo nereikia. Taip pat manau, kad Lietuvai reikia ir prezidento. Kiekviena organizacija turi vadovą, o valstybė — juk didelė bei sudėtinga organizacija. Tik abi šios įstaigos turi labai gerai žinoti savo pareigas, griežtai aptartas Konstitucijoje, kuri po šio politinio turkaus, manau, — irgi niekas nesiginčys, — turės būti pakeista. Ir, pagal mano prieš trejus metus pasiūlytą sąrangą, panaikinta premjero įstaiga, o jos pareigos atiduotos prezidentui. Amerikoje ši sistema gerai veikia jau 220 metų.

ISPŪDŽIAI IŠ BAGDADO (II)

DARIUS UDRYS

Paklausiu jo, ar pagal jo islamo sampratą veikiančioje valstybėje galėčiau atidaryti baseiną, kuriame kartu galėtų maudytis vyrai ir moterys be nuometo. Jis atsako, kad ne, nes tai esą neprivatu. Kai pernai buvau Egipte, man kitas konservatyvus musulmonas aiškino, jog kai moteris išeina viešumon neužsidengusi galvos, tai vyrus per daug gundo, ir jie tada linkę elgtis nedorai. Kad dėl vyrų nesuvaldymo kaltinama visų pirma moteris — tai tikrai nenauja idėja, kuria net šiandien vadovaujasi kai kurie amerikiečiai ir europiečiai, nors, atrodo, kad ją laipsniškai pakeičia teisinė ir moralinė asmeniškios atsakomybės samprata. Bet ši idėja, atrodo, ypač gajai musulmoniškoje šalyse, dėl ko ypač piktnasi liberalinės moterų teisių organizacijos.

Achmed panašiai kalba ir apie tikėjimo laisvę. Nors, pasak jo, tikėjimo laisvė suderinama su islamu, kai jo paklausiu, ar galėčiau turėti būti leidžiama atvykęs į jo musulmoniška valstybę įkurti naują bažnyčią ir kalbinti musulmonus atsisversti į mano skelbiamą tikėjimą jis atsako, kad ne. Kiek vėliau Achmed nusistatydina, jog Amerikoje, kur turi būti tikėjimo laisvė, daugelis miesto tarybų draudžia musulmonams statyti prie mečių minaretus ir iš jų šaukti žmones maldon. Tai esą daroma, prisidengiant statybos ir triukšmo kodeksais, nors tai aiški diskriminacija, ką jam ir pasakiau. Susitarime, kad Amerikoje turėtų būti leidžiama statyti minaretus ir šaukti maldon, bet su sąlyga, kad šaukiama ne per mikrofoną. Nors Achmed pareiškia mylis Ameriką, nes joje jaučiasi galintis būti geriausias musulmonu, jis nenori pripažinti, jog tikėjimo laisvės reišia visoms religijoms vienodas galimybės, ir kad tik tokiomis sąlygomis žmogus gali jaustis esąs pilnavertis šalies pilietis, nors priklauso religinei mažumai, tarkime, Irako krikščionims, kurie sudaro apie penkis procentus šalies gyventojų.

Skarelė padaro moterį labiau gerbiama

Skarelę dėvi tik viena kon-

ferencijos prelegentė. Amerikoje dirbanti irakietė Zainab (Bagdade moteris galvą pridenkia arba skarelė, užsirišdamos ją po smakru, kaip pagyvenusių moteris Lietuvoje; arba ilgą, senovines krikščionių vienuolės primenantį, veliūmą, labiausiai būdingu šiems; kažkiek jų galvos visiškai nesidengia, visą veidą dengiančių čadurų, kaip devy moteris Saudo Arabijoje, Irake neteko matyti). Zainab konferencijos metu prisimenia, kaip ją sujaudino amerikiečių kolegų parama po rugsėjo 11-osios išpuolių. Jos bendradarbių, nenorėdamos, kad Amerikos musulmonės taptų kerštingo smurto aukomis, visos į darbą atėjo su skarelėmis. Zainab retoriškai paklausia: „Kazin, ar po tokio išpuolio Irake panašiai pasielgtų irakietė?“ Del jos pastabų labai įsivėidžia vienas vyresnio amžiaus klausytojas, kuris vėliau nuogastauja, kaip išvis jai galėtų kilti toks klausimas, nes Irake nesantaikos tarp mažumų nėra. Ši pastaba aiškiai prieštarauja tikrovei, nors, kaip vėliau man paaiškina keli jaunesni konferencijos dalyviai, vyresnieji intelektualai nenori apie tai kalbėti, tarsi paneigdami šiuos skirtumus, nesutarimus ir „nevienybę“, juos kaip ir panaikina.

Zainab galvoja, kad skarelė padaro moterį pagarbnesnė ir labiau gerbiama. Irake gyvenanti irakietė Rend mano kitaip. „Aš tų skurų nepernešiu“, ji man tykliai pasako. „Norėčiau toms moterims pasakyti, kad, nusiėmus skaras, geriau veiktų smegenys!“ Rend yra išsiskyrusi motina, su trim vaikais gyvena tarp oro uosto ir miesto centro. Ji primena, jog Saddam, mėginamas įtikti konservatyvems musulmonams, prieš maždaug 20 m. uždraudė moterims vykti į užsienį be vyriškos giminės palydos. Taigi, jai, kaip vienišai motinai, netekusiai tėvo ir brolių, buvo neįmanoma keliauti. Ji viliasi, jog dabar moterys turs daugiau teisių. Rend ypač išgyvena raketų ir artilerijos išpuolius prieš „žaliąją zoną“, nes šaudmenys liekia virš jos namų. Ji sakė visus metus vengė didesnių renginių, bijodama teroro išpuolių. Ją į mūsų

Darius Udris (dešinėje) įteikia savo parengtą pilietinio švietimo programą „Democracy in Action“ Irako švietimo ministrui Aladin Alwan.

konferenciją apie pilietinį švietimą kalbino ateiti pažįstamas iš pilietinės organizacijos „Kylanti laisvės dvasia“ (arabų kalba skamba geriau, mane tikino organizacijos nariai), bet ji sakė nenorėjo eiti — kol nesužinojo, kad konferencijoje dalyvaus delegacija iš Europos ir Amerikos. Ją tai padarino. Ji man pasakojė, išdrįsusi ateiti, nes pagalvojau: „Jeigu nebijo jė, neturėčiau bijoti ir aš. Bet vis dėlto nusprendžiau stovėti salės gale, toliau nuo jūsų!“ — priduria Rend.

Sunkumai su kalba

Konferencijos metu mūsų pastabas į arabų kalbą, ir arabų kalbą į anglų kalbą, turėjo sinchroniškai versti irakiečiai vertėjai. Tačiau vertėjų aparatura sugenda, vos konferencijai prasidėjus ir tenka pereiti prie nuoseklaus („consecutive“) vertėjavimo, kas labai apsunkina ir sulėtina konferencijos tempą. Prelegentai laisvalaikiu liekia į Babylon viešbučio interneto kavinę redaguoti ir trumpinti savo pastabas, nes konspektus — nuoseklus vertėjavimas reišia, jog pastabas reikia trumpinti maždaug perpus. Pokalbiuose su vertėjais paaiškėja, kad arabų kalboje tiesiog truksta terminai, atitinkančių kai kurias svarbias modernios politikos teorijos sąvokas. Pasirodo „federalizmas“ pavyzdžiui, arabų kalba reišia „nevienybė“, kas daugeliui

skamba kenksmingai. Angliškam žodžiui „deliberation“ irgi sunku rasti arabišką atitikmenį (kaip ir lietuvišką). Musulmonai nenori kalbėti apie „bažnyčios atskyrimą nuo valstybės“, tai užuot to kalbama apie „tikėjimo atskyrimą nuo valstybės“, kas nėra tas pats. Bažnyčios ir valstybės atskyrimas reišia dvasininkų atsisirbimą nuo politinės valdžios. Politikams neturėtų būti draudžiama vadovautis savo tikėjimu, svarstant politikos klausimus, tačiau „tikėjimo atskyrimas nuo valstybės“ taip skamba, ir galimas daiktas, jog toks netikslus problemos suformulavimas nereikalingai sukelia tikinčiųjų musulmonų pasipriešinimą pasaulietiškos valstybės idėjai.

Konferencijoje daug kalbama apie demokratijos esmę — kai demokratija nėra vien rinkimai, kad demokratija veiksminga tik, jei piliečiai moka vieni su kitais kalbėtis, tartis, kartu svarstyti problemas nepaštrinami karštakošiška retorika. Pirmos dvi konferencijos dienos skirtos pokalbiams su „užsienio žinovais“, tai yra, su mumis. Dalyvauja CPA atstovai, su kuriais atskirai susitikome buvusiose Saddam rumose konferencijos išvakarėse, dalyvauja ir Bagdado universiteto dėstytojai bei aukšto rango Irako pareigūnai, įskaitant švietimo ministrą, kurie aptaria dabartinę Irako mokyklų ir pilietinio švietimo padėtį. **Bus daugiau**

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Vieni tebegaili, kiti tebekeikia

Praėjusios savaitės penktadienį Rusijoje daugiausia vyresnio amžiaus žmonės su gera dalimi nostalgijos paminėjo „didžiojo vado“ Stalino mirties sukaktį. Ypač daug tokių paminėjimų vyko jo gimtojoje Gruzijoje, kuri neseniai dar kartą peržengė demokratijos slenkstį, pašalinusi netinkamą prezidentą ir išsirikusi naują. Ar kas Stalino laikais būtų drįsęs net sapne susapnuoti apie tokius pasikeitimus? O visgi neseniai atliktose apklausose dar bent 45 proc. rusų pripažįsta, kad Stalinas, geležinė ir kruvina ranka valdęs Rusiją — arba Sovietų Sąjungą — nuo 1924 iki 1953 metų, davė labai teigiamą įnašą šios valstybės istorijon ir nemažai dabartinės — jau tariai demokratinės — Rusijos piliečių Stalina prisimena su atlaidumu bei pagarba. Jeigu sakoma, kad būtent Stalinas buvo atsakingas už daugiau kaip 11 milijonų rusų ir okupuotų kraštų gyventojų sunaikinimą, jo gerbėjai tvirtina, kad to reikalavo anuometinės aplinkybės. Stengiantis sukurti tvirtą, nenugalimą Rusiją, jos priešus reikėjo sunaikinti.

Vis dėlto ta pati apklausa parodė, kad 26 proc. atsakiusių rusų pripažįsta Staliną buvus pačiu kruviniiausiu diktatoriumi žmonijos istorijoje.

Praėjusio šimtmečio Lietuvos istoriją taip pat galėtume padalinti į dvi dalis. Pirmoji iki bolševikų okupacijos 1940 metais, kuomet valstybės suverenitetas ir nepriklausomybė buvo sugniuždyta pirmą kartą, po to kitų okupantų, kol galop vėl pateko į raudonojo režimo reples. Antroji po 1953 m. — Stalino mirties.

Po Antrojo pasaulinio karo, kai tūkstantčiai lietuvių atsidūrė pabėgėlių stovyklose Vokietijoje, o iš ten pasiklaido po „visas keturias pasaulio šalis“, buvo parašyta daug grožinės prozos ir atsiminimų knygų apie nepriklausomos Lietuvos laikotarpį. Valstybės kūrimasis ir klestėjimas buvo piešiamas pačiomis ryškiausiomis, šviesiausiomis spalvomis. Nepaisant, kad Lietuvos žmonės ir raudonojo režimo su kasdienybės sunkumais, visuomet buvo jaučiama drąsina, kupina vilties nuotaika, akys nukreiptos ateitin, kūrį, nugalėjus laikinus keblumus, atrodė labai graži. Tačiau visos viltys ir

svajonės buvo tarytum kirviu nukirstos 1940 m. birželio 15 d., kai į Lietuvą įriedėjo bolševikų tankai.

Tos knygos buvo tam tikra terapija vyresniesiems, kurie į jų puslapius galėjo sudėti savo skaudžius išgyvenimus, tėvynės netekimą, ilgėsį ir iš dalies pasiteisinti, dėl ko ją paliko pačiu pavojingiausiu metu. Jaunajai kartai tai buvo siaubo ir atradimo vadovėliai, padėję suprasti, kas yra komunizmas, okupacija, teroras.

Visgi po 1945 m. tik to teroro nuotrupas pasiekdavo užsienį. Mes žinojome apie tremimus, kankinimus, kėlimus, partizanų kovas, išniekintus laisvės gynėjų kūnus ir šaltojo Sibiro lagerius. Bet geležinė uždanga buvo tokia aukšta ir nepermatoma, kad tikslinio vaizdo susidaryti nebuvo įmanoma.

Jį pamatėme daug vėliau, jau po 1990 metų kovo 11-osios, kai ir Lietuvoje pradėtos leisti (daugiausia Lietuvos Gyventojų genocido tyrimo centro Vilniuje) knygos, spausdinami straipsniai, be suvaržymų ir pavojų galėję pasiekti Vakarus.

Kone visuose tremtinių atsiminimuose taip pat buvo ryškiai pabrėžiama Stalino mirties data, nes nuo to meto atsirado galimybė, kad baismės laikas bus sutrumpintas, galbūt tremtinius galės pasiekti daugiau žinių iš tėvynės, daugiau siuntinėlių, laiškų. Kai rusai liejo graudžias ašaras dėl „tėvo Stalino“ mirties, lietuviai ir kitų tautų tremtiniai giedoję padėkos giesmes Viešpačiui, kad pagaliau žemės nemindžios didžiojo pusmžgčio kojos. Ir tikrai keista, kad iki šiol dar rusų tauta vengia pavzelti tikrovei ir akis. Kai iškeliami baisieji Stalino eros darbai, stengiamasi juos užtušuoti, pateisinti. Masiniai kapai daugelyje Rusijos vietų dar neatkasti, Sibiro taigose, kur žiauria mirtimi mirė milijonai vergų, paminklai jiems nestatomi, bet tebedrįstama geru žodžiu paminėti šį žmogų — žvėrį ir „apraudoti jo mirtį“.

Kazin ar Dzukijos Grūto parke, prie Stalino statulų Lietuvos komunisteliai taip pat nubraukė ašarą jo mirties metinių progą? Jeigu taip būtų įvykę, per daug nesistebėtume, nes Lietuvoje dar yra pakankamai devynių rausvus akinius...

PARTIZANO DUKTĖ

TERESĖ TUMĖNAITĖ-PABERALIENĖ

Pirmoji dalis

Nr.10

Braukiu saują uogas ir keliu mamai prie lūpų. Jos lūpos sausos ir karštos. Jaučiu, kaip dėkinga mama spusteli mano ranką — kalbėtis net pašnabždomis bijome! Rankos lieka gličios nuo sutraikytų uogų, tad aplaizau pirštukus ir trinu juos į rasotą žolę. Pradeda švisti. Blausios žvaigždės mirga virš tamsių eglių viršūnių. Padvelkia vėjelis, džiiovina prakaitu sudrėkusias mūsų kaktas. Priemama miško keliuka, juo eiti kur kas lengviau. Pro medžius sušvytuoja palaukė.

Adomiškis skęsta baltoje priešaušrio migloje. Pievoje sugulusios karvės, grandinė žvangina palaukėje prižiūras arklys. Visur tylu, ramu, matyt, čia nėra rusų kareivių. Apisprausiami mažame upeliukštyje, vinguriuojančiame žolėje. Gelia subadytas rankas ir kojas. Riešutėmis sėmiami ir geriame šaltą vandenį, kol pasijuntame geriau. Štai ten, kiek toliau, dunkso Sabaliauskų sodyba — mūsų viltis ir išsigelbėjimas. Keista matyti, kad kažkas dar ramiai miega, kad čia dar tyro tokia ramybė! Pasirodo apsirikiome: ir čionai niekas nemiega! Nors langai uždangstyti tamsiomis maršomis, kad neprasisiverbtų šviesa, bet netrukus įsitikiname: čia mūsų laukia. Trobos durys prasiveria, ir tarpduryje mus pasitinka Sabaliauskienė — šių namų šeimininkė. Kambaryje jauku ir šilta, ir koks mūsų džiaugsmas — užstalėje išvystame gyvą ir sveiką tėvelį! Visi kol kas gyvi ir vėl kartu, kalboms ir pasakojimams nėra galo! Regis, visi pavojai toli praieityje, ir visai nesvarbu, kas įvyko, o svarbiausia, kad likome gyvi, nes mirtis jau tiesė savo kaulėtą ranką... Adomiškį aplenkė frontas, čia ir kareivių dar niekas nematė, todėl žmonės dar neišgąsdinti karo baisybių. Žinia, tik šįryt, vėliau ir šio kempelio neaplenks netektys ir Sibiro lageriai, o Antaną Sabaliauską kareiviai pamiškėje užbadys durtuvais.

Šeimininkė kviečia užkasti ir prigulti pailsėti po neramios nakties. Vėsioje kamaryje, kur mums paklota lova, kvepia vaistažolėmis, vašku ir dar kažkuo labai mielu, mums jau prarastu drauge su gimtųjų namų šiluma. Sugulame ir užmiegame su mama apsikabinusios, tvirtai susiglaudusios. Gerasis sapnas, guodejas ir ra-

mintojas, vėl pridengia mus savo sparnais, bene paskutinį kartą drauge su tėveliais šioje ašarų pakalnėje. Dar kartą jis suteikia ramybę, ir mes nematome, kaip ant mazo kambarėlio slenkščio, negirdimai įėjęs, sustoja rustus ir nepermdaujamus mūsų šeimos likimas.

Gražus ir skaidrus ankstyvo pavasario vakaras, kai laukus dar dengia sniegas su paviršiuje traškancia ledo plutele, o nuo stogų nutęsi ilgi ledo varvelkiai. Kalneliai jau juoduoja saulėje atitirpusiais juodais žemės lopinėliais, pranešdami, kad ne už kalnų pavasaris. Ir diena jau ilgesnė, vėliau sutemsta, o vakarais pakvimpa atšilancija žeme. Jaukiai prieblandoje skambčioja kibirai, mūka girdomi galvijai, žmonijų balsai duslus, prislopinti vakaro ramybės. Padangėje sužibusios žvaigždės vis ryškėja, kol pasipila ju spindinti daugybe, mirganti, deganti, raibuliuojanti. Koks visatos grožis atsiveria nustebusio žmogaus akiai!

Štai jau keli mėnesiai, kai, išvytos iš namų ir persekiojamos, glaudžiamės pas svetimuosius. Adomiškyje neužsibuvome: tėvelis išėjo pas partizanų, o mus Tijiūniškyje priėmė seni pažįstami Steibliai. Anksčiau buvę turtingi, dabar gi ir jų namai primena tik nedidelį dvarelį. Sodyba didelė, jauki, prigludusi prie miškų ne per toliusia Adomiškio. Kol kas mūsų buvimas nesudaro jiems didelių rūpesčių, o jaunoji namų šeimininkė mums labai gera. Kol kas čia mūsų niekas nieško, bet miškuose jau buriai pasipriešinimo okupacijai buriai. Kiek sužinojome per ryškinius, tėvelis kažkur prie Balninkų miškuose organizuoja partizanų būrį. Jis jau dalyvavo keliuose operacijose. Laikai darosi vis neramesni, ginkluoti skrebai ir kareiviai landžioja po kaimus, šmirinėja, plešikauja, o sykį miškus apsupę kareiviai buvo ir pas Steiblius užėję. Kartą atėjo senelė, lauknešelyje namie keptų sausainių ir uogienės mums atnešė. Pasakojo girdejesni (taip pat per ryšininkus), kad po susišaudymo ties Balninkais tėvelio burius patraukė į Labanoro girią prisijungti prie gausnio kovotojų būrio.

Bus daugiau

Laiškai, nuomonės, komentarai

Dar apie „Transpak“

„Transpak“ bankroto procesas užbaigtas ir visi nukentėjusieji gavo — NIEKO! Taip einasi pagal Amerikos įstatymus...

„Draugo“ patalpose yra dar palikę sumaišyti, suplėšyti siuntiniai. Žmonės, kurie siuntė tuos siuntinius ir kurių pavardės turime, kviečiami atvykti ir išsiriškinti savo drabužių, batų. Ši (kovo) mėnesį norime užbaigti tą nemalonų procesą ir mėnesio pabaigoje likusius daiktus atiduosime BALFui.

Pavogimo apklausos policijoje numeris yra HJ169895. Galbut savo nuostolį — pavogtų daiktų vertę bei mokestį už pasiuntimą — galėtumėte nurašyti nuo federalinių mokesčių. Tas nurašymas turėtų remtis jūsų uždarbiu. Norint teisingai ir legaliai šį procesą atlikti, turite pasikalbėti su asmeniu, kuris užpildys jūsų mokesčių dokumentus.

Visus tyrimus dėl siuntinių dingimo iš manęs perėmė FBI ir užmetė planą tinkla, ieškant kaltininkų. Man asmeniškai atrodo, kad neturėtų būti sunku juos rasti, nes žinojom parduotuvę ir jos savininką, pas kurį buvo rasta 100 siuntinių. Be to, yra liudininkų, kurie matė visą kalną vogtų daiktų. Tas parduotuvės savininkas turėtų pasakyti FBI žmonėms, kur jis gavo vogtus daiktus. Tikiuosi, kad šio nemalonaus įvykio reikalas dar nebaigtas.

Valentinas Kruplis
„Draugo“ administratorius

Laikykites, S. Semėnienė!

Kai aš dar buvau jauna, Stasė E. Semėnienė buvo labai aktyvi lietuviškame gyvenime, „Drauge“ redagavo skyrių moterims. Dabar aš lyg jau persirietau pusamžį, mandagiai draugu su artritu, o ji vėl iš naujo jauna! Ir keliauja, ir rašo, o kai kam nebijo ir su aštriu šepetiu pabraukti. Tad sakau: laikykites, p. Semėnienė, ir dar ilgai rankoje laikykite plunksnų ir šepetį!

Liuda Germanienė
Lisle, IL

Dėl tolerantiskumo

Vyriausioji redaktorė Danutė Bindokienė š.m. vasario 7 dienos „Kad neapsamantume“ vedamajame pranešė apie keletą būsimo patobulinimų (viešinteliu dienraštį už Lietuvos ribų), įskaitant ir tai, kad „nuo šiol šiame skyrelyje nevensime ir kontroversiškesnių“ šia žinutę sutikau džiaugsmingai, nes buvo galima dar laisviau ir plačiau pasireikšti, nors, palyginus su prieš D. B. „Draugo“ epochą, ir taip didžiulį vertinimą vyriausiosios redaktorės įnašą per paskutinį dešimtmetį. Jau vien dėl to, nes tik Danutės krikščioniškos tolerancijos dėka nebuvo sulaukta daugiau (negu buvo) mano viešų laiškučių, nors kai kurie kam ir atrodė kontroversiniai.

Ne vien tik tokiu kaip man, bet ir pačiam „Draugui“

turėtų išeiti į naudą. Tikiuosi, kad kitaip mąstantiems tolerantiskėsnis „Draugas“ suteiks daugiau vietos su krikščioniška meile ir viltimi žiūrintiems į ateitį, o mažiau savo tulžį viešai išliejantiems, vien kreivų žvilgsniu savo artimą žiūrintiems. Tokia laikysena turėtų duoti „Draugui“ naujų galimybių pritraukti naujų skaitytojų bei bendradarbių, kuriems nusistovėjusieji „Draugo“ linijos rėmai (ne rėmėjai) buvo iki šiol per ankšti.

Tad, krikščioniškai padorios laisvesnės spaudos vardu,
Leonidas Ragas,
Itasca, IL

Ačiū sėsei Danutei už įvertinimą

Su malonumu ir pasididžiavimu skautų vadovai perskaitė buvusios skautės, ateitininkės ir vyriausios „Draugo“ redaktorės Danutės Bindokienės vedamąjį apie artėjančią skautų ruošiamą Kaziuko mugę. Ši informuojanti straipsnį galėjo parašyti asmuo, gerai supažinęs su skautiška veikla. Danutė Bindokienė jaunystėje buvo davusi skautės žodį, vėliau pasirinkusi ateitininkus, bet pasilikusi ištikima skautybės idealams. Ji (D.B.), pabrėžė, kad mes pradėdame daugiau domėtis skautiška veikla, kada pamatom skautišką jaunimą, pasipuošusį įvairiaspalviais kaklaraščiais, kurie rodo jų priklausymą skirtingoms skautų/čių šakoms. Per Kaziuko mugę, nepaisant kokioje vietoje yra ruošiamos, atvyksta daug žmonių susitikti su pažįstamais, nusipirkti trūkstantį meniško dirbinių ir susiduria su skautais „verslininkais“, kurie, parduodami savo dirbinius, už-

sidirba pinigų stovyklų reikmėms ar kitai skautiškai veiklai.

Redaktorė savo vedamajame išryškino Kaziuko mugės atsiradimo istoriją ir jos reikšmę Lietuvai, pažymint, kad šv. Kazimieras yra skautų globėjas, ir turi daug gilesnės mintį, ne vien tik mugės ruošimą. Ši šventė taip pat primena, kad žmogus yra gyvas ne vien duona, bet ir meile Dievui, pasiaukojimu tėvynei ir ypač pagalba artimui, prie kurios sunkiausiai prieinama gyvenant turtingame krašte. Ačiū sėsei Danutei už nuolatinį rūpinimąsi skautiškos veiklos tęstinumu, spausdinant „Draugo“ dienraštįje skautiškus straipsnius ir pranešimus.

Antanas Pauzulis
Chicago, IL

Kodėl?

Kalėdų rytė žvilgtelėjau į TV, tikėdamasi rasti veliausias žinias apie Amerikos kareivius. Daugelis kilę iš vargių šeimų, rizikuodami gyvybe, tarnauja kelis metus vienos labiausiai išsivysčiusios industrijos, bet ne civilizacijos šalių armijoje, kad tik gautų galimybę siekti aukštesnių mokslų, kai turto turintys vaikai nenoriai mokosi, bet noriai maudosi svajalauose. Tikiuosi, šį kartą neišgirsti dar vieno žuvusio lietuvių pavarės. Negirdėjau. Bjauri būklė jaunų karių kare dėl juodojo aukso ir svetimų interesų.

TV pranešė — rodys šv. Kalėdų papročius. Matome — sėdi dvi moterys ir vyras su jermulke. Vyras prabyla: mes, semitai, švenčiame, kepdami „latkes“. Rodė bulvę, ją sutarkuoją, kepta „latkes“. Rodė lekštę, pil-

ną bulvinių blynų, kuriuos vadina „latkes“. Sakė, „latkes“ yra seniausia žydų tradicija. Bet ar tikrai? Pirmos bulvės iš Pietų Amerikos į Angliją, vėliau į Airiją, buvo atvežtos tik vidury 1500 m., lėtai plito į kitas Europos šalis, lėčiau į Afriką, Aziją ir t.t. Tai rodo — bulviniai blynai nėra Abraomo ar Mozės laikų semitų šventinis maistas. Nesupratom, ką turi bendro šv. Kalėdos su „latkes“?

Kūčių dieną mieste ant gatvės kampo stovinčios juoda apsišvėtos su jermulke vyras katalikių vienuolei. Žydai vienuolės puolė iš ten vyti. Iš viso pasaulio žydai skubėjo, net rabiniai ragino išvyti vienuolės, lipo per aukštą užrakintą tvorą persekiodami vienuolę. Jas vargino tol, kol jos iš ten išsiskėlė. Tai įvyko lenkų žemėje su lenkų vienuolėmis. Vėliau lenkų vyskupas Glomp per pamokslą paminėjo žydų elgesį, tuo užsitraukė žydų nemalonę, kai už kelių mėnesių ruošėsi vykti į Ameriką, žydai pakėlė triukšmą, grasino areštais. Vyskupas nevyko Amerikon. Žydai triumfavo.

Kryžių kalnas, Meškiučių vals., netoli Šiaulių. Padavimai sako, kad šioje vietoje labai seniai stovėjusi bažnytelė, perkūnas ją sunaikino, toje vietoje vėjai smėlio supustė kalvą. Per Dievo Kūno šventę atvyksta iš

visos Lietuvos tikintieji melstis, keliais apie kalną eina meldamiesi, daro pažadus, prašo Dievo pagalbos, dažnas stebuklingu būdu išgyja. Kryžių kalnas, krikščionių kančių išraiškos ir maldų kalnas, jau per šimtų metų lietuvių meldžiasį Nukryžiuotąjį pagalbos, užtartinę. Jo garbei, sielvartui išreikšti statė kryžius, didelius ir mažus, kabino rožančius, statė šventas stovykleles. Prieš kelis metus, vienos dienos rytui išaušus, priešais krikščionių akis stovėjo didžiulė auksinė Dovydo žvaigždė.

Ką tas reiškia? Jei krikščionys iškeltų kryžių žydų šventoje vietoje, kas būtų? Gal pabandykime?

Algis Virvytis
Bridgewater, MA

Draugiški padėjimai

Valentino dienos proga pamaciau net 22 moteris su nuogom krūtinėmis savo pasaulinio meno istorijos albume. Jų pilna ir muziejuose. „Big deal“ kaip čia sakoma. „Draugas“ skyrė nesenai net visą vedamąjį dėl „Super Bowl“ puslaikio „apsinuoginimo“ incidento. Bet mūsų pačių kultūrinis „apsinuoginimas“ yra daug daugiau apgailestautinas.

Kai „Draugas“ jau eilę metų kviečia visus jungtis į bendrą Vasario 16 minėjimą, mes Čikagos apylinkėse, ir net pačiame mieste, vėl rengiam 3-4 minėjimus.

Kai „Draugo“ vyr. redaktorė pakartotinai maldauja mus nustot skirstymą į „mes“ ir „jus“, atsiranda „Drauge“ skyrius „Bičiulystė“, skirta „jiems“, ka-

dangi, suprask, „mūsų“ „Draugo“ puslapiui „jiems“ neidomu. Siūlau atvykusius po 2000 m. vadinti ketvirtabangiais. Tada „Bičiulystės“ skyrius galės turėti atskirą skyrių „tiems“, grynai „grinoriams“. Būtų tikra žurnalistikos naujienybė: laikraštukas vidų laikraščio skyriaus, vidų laikraščio!

Ir kai „Draugo“ vedamieji nenuilstamai (ir teisingai) ragina vartoti gryną lietuvių kalbą, šis dienraštis vis vien, atrodo, negali atsikratyti visokių „-izmų“ ir kitokio nesamonių.

Skaitau, pvz., apie susišaudymą Juodkalnijoje. Pagalvojau, gal netoli Juodkrantės tas Juodkalnis. Kur tau! Pasirodo, čia Eltos ar kitų avigalių perkrikštytas Montenegro. Kas blogai su Montenegro?

O kas blogai su Strasburgu, arba sulietuvintu Strasburgu? Bet ne — atsirado kažkoks Strasbūras. Kas toliau — Hambūras ir McDonalds hambūrieriai?

Arba vėl — Stambūlas — nei velnias, nei gegutė. Kas nesupras „Istanbul“? Toliau — filmų festivalis „Kanuose“. Kiek atsimeinu, Jėzus paverė vandenį vynu Kanuose, bet kad Jėzus dalyvautų filmų festivalyje — tai dar negirdėjau. Gal Cannes?

Siūlau „Draugo“ redaktorems daugiau redaguoti ir mažiau rūpintis apnuogintom krūtinėmis. Nesijaudinkit — Aš „dabosi“ tas krūtines ir jei kas negražia, tuoj jums pranešiu.

„Sėkmės“, kaip dr. A. visiems linki.

Charles (Karolis) Ruplėnas
Chicago, IL

ŠEIMININKŲ KERTELĖ

Paruošia **Julija K.**

GARSTYČIŲ RŪŠYS

Viena skaitytoja prašė, kad truputį parašytume apie skirtingas paruoštų garstyčių (prepared mustard) rūšis, nes labai sunku pasirinkti, kai parduotuvės lentynoje sukrauta jų nemažai, o ne visuomet pavadinimas pakankamai paaiškina apie produkto indolio viduje.

Paminėsim tik dažniausiai eilinėse maisto parduotuvėse randamas garstyčių rūšis — etninę ar apskritai europietišką prekų parduotuvėse jų yra daug daugiau ir įvairnesnių.

„Prepared yellow mustard“ — tai pačios paprasčiausios garstyčios, pagamintos iš šviežių garstyčių sėklų. Amerikietiškos garstyčios yra švelnaus skonio, o angliškosios — „aštraus“ (hot). Paprastai jos patiekiamos su įvairiomis dešrelėmis (hot dogs), įpjaustyomis, šaltomis paruoštomis mėšomis, dešromis.

„Brown mustard“ — pagamintos iš rudų garstyčių sėklų ir balto vyno. Švelnios ir gero, malonaus skonio. Gali būti ir aštrios, bet tai paprastai pažymima ant indelio (sumo). Patiekiamos su mėšomis, sumuštiniais, padalais. Dažniausiai amerikietiškos parduotuvėse rasime šių bendrovių gamybos: „Grey Puopon“, „French's“, „Colman's“ ir kt.

„Raspberry mustard“ — pagamintos iš geltonų garstyčių sėklų, acto ir šviežių aviečių. Skonis truputį saldus, bet su rūgštumo atspalviu, garstyčios keičia avietėmis. Patiekiamos

su paukštiena — kalakutu, viščiuku, kepta antimi, keptu kumpiu.

„Sweet honey mustard“ — pagamintos iš tamsių garstyčių sėklų, acto ir medaus. Švelnaus skonio. Tinka vaisių salotoms užpilti, aptepti kepama kumpi, kad gražiai paruoštų, sumuštiniais, dešrelėmis arba maišomos su jogurtu ir naudojamos įvairių daržovių ar traukūčių padažui.

„Horseradish mustard“ — garstyčios, paruoštos su kriemėmis, tinkamos su jautiena, keptomis bulvėmis, šviežiomis dešromis, kiaušienais.

„Hickory smoked mustard“ — garstyčių sėklų paruoštos rūšis, kurios riešutų medžio dūmais, todėl turi „dūmuotą“ skonį (panašiai, kaip „barbecue“ padažas). Patiekiamos su kiaušienos karbonadais, keptu kumpiu, viščiuku, kalakutu.

„Beer mustard“ — pagamintos iš šviežių arba tamsių garstyčių sėklų su alumi, kuris duoda joms stiprų skonį ir savotišką kvapą. Labai tinka su lauke ant anglių keptomis mėšomis, dešromis, taip pat sumuštiniais.

AR ŽINOTE, KAS YRA PORAI?

Dvikalbiskumas žmogui kartais padeda, kartais laimina. b a i trukdo.

Gyvendami šiame krašte, mes kalbame ir lietuviškai, ir angliškai (jau neminint kitų kalbų, nes lietuviai paprastai kalboms labai imlus). Bet, žinant lietuvišką daikto pavadinimą, ne visuomet galime rasti jo anglišką atitikmenį, ypač, kai staiga prireikia. Tas labai akivaizdus ir kulinarijoje. Atsivežtose iš Lietuvos ar skaitytose lietuviškame žurnale receptus norint pritaikyti Amerikoje, visų pirma reikia žinoti, kaip produktai, receptuose panaudojami, vadinasi angliškai, kad galėtume parduotuvėje nusipirkti.

Vienas jų — porai. Angliškai vadinasi „leeks“. Tai labai vertinga prieskoninė ir maistinė daržovė, nuo seno auginama. Porų skonis panašus į svogūną, tik daug švelnesnis. Porų lapai plokšti, melsvai žali, stiebas sudaro apatinę lapų dalį. Jis balsvas. Porų lapai (laškai) dažniausiai vartojami kaip prieskoniai, ypač verdant sriubas, o baltoji dalis vartojama maistui. Šios daržovės turi daug vitamino C, taip pat mineralinių medžiagų, kalio, kalcio, magnio, fosforo, geležies.

Porai (leeks) vartojami žali, virti, kepti. Iš jų daromos salotos, verdamos sriubos, ruošiami apkepai, troškiniai, jais paskaninami daržovių patiekalai. Ruošiant maistui, porus reikia gerai nuplauti, nes tarp lapų paprastai būna daug žemių.

Porų galima gauti bet kurioje didesnioje parduotuvėje, daržovių skyriuje. Štai pora receptų su porais.

Silkų ir porų vyniotiniai
3/4 sv. plonų baltų porų lapų
1/2 sv. silkės file
2/3 puod. majonezo (sumažinto riebumo — light)
2 šaukštai su-

mažinto riebumo rūgšties grietinės (light)

1 šaukštėlis paruoštų garstyčių

1 šaukštėlis pomidorų padažo (tomato ketchup)

1 kietai virtas kiaušinis

1/4 šaukštelio maltų pipirų svogūnų laškai arba petražolės papuošimui

Baltąją porų dalį nuvalyti, perpjauti išilgai pusiau, gerai nuplauti, sudėti į truputį pasūdytą verdantį vandenį ir virti 8 min. Nuvarinti, supjaustyti maždaug 2-3 colio ilgio gabaliukais, apibarstyti maltais pipirais. Paruoštus porų gabaliukais apvynioti silkės file, sudėti į lekštę. Majonezą sumaišyti su grietine, pomidorų padažu ir šį padažą užpilti ant silkų vyniotinių. Kiaušinį smulkiai sukapoti, užbarstyti ant vyniotinių. Papuošti smulkiais sukapotais žaliais svogūnų laškais arba petražolėmis.

Porų salotos su slyvomis

1/2 sv. porų (tik baltąji dalis)

1 raugintas agurkas

1 rūgštus obuolys

1 morka

8 džiovintos slyvos be kauliukų

1 šaukštas stambiai kapotų riešutų (walnuts arba pecans)

2 šaukštai alyvuogių aliejaus

1/2 šaukšto citrinos sulčių

1/4 šaukštelio druskos

1 šaukštas sukapotų petražolių

1/8 šaukštelio maltų pipirų

1/4 šaukštelio cukraus

Porus perpjauti išilgai, gerai nuplauti, nusausti ir supjaustyti plonais griežinėliais. Agurką nupluti ir stambiai sutarkuoti. Obuolį supjaustyti kubeliais. Morką nuskusti, stambiai sutarkuoti. Slyvas supjaustyti juostelėmis, sudėti į dubenį, suberti riešutus ir išmaišyti.

Aliejų sumaišyti su citrinų sultimis, įpilti 2 šaukštus šalto vandens, pasodinti, suberti pipirus, cukrų. Užpilti ant salotų, išmaišyti, papuošti petražolėmis.

Iš lietuviško žurnalo

XII Lietuvių Tautinių Šokių šventė įvyks š.m. liepos mėn. 3 d., Allstate Arena, Rosemont, IL. Šventės proga bus išleidiama leidinys/programa. Leidinyje bus šventės bei ja supančių renginių apžvalgos, pristatomos šventėje dalyvaujančių tautinių šokių grupės, išrašomi šokių vardai bei pavarės. Kaip įprasta tokiuose leidiniuose, taip ir šio leidinio dalis bus skiriama apmokamiems sveikinimams bei skelbimams.

XII Lietuvių Tautinių Šokių šventės rengimo komitetas kviečia lietuvių visuomenės verslininkus prisidėti prie šios šventės rengimo. Už palyginus mažą sumą (vienas psl. — \$150.; pusė psl. — \$100; ketvirtis psl. — \$75 ir vizitinės kortelės dydžio — \$50, savų sveikinimų/skelbimų bus galima pasiekti netoli 2,000 šokių ir jų šeimas bei virš 6,000 žiūrovų.

Spausdinimui paruoštus (camera ready) sveikinimus/skelbimus, kartu su atitinkamos sumos čekiu prašome siųsti:

XII Lithuanian Folk Dance Festival, 2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629.

Sveikinimai/Skelbimai bus priimami iki š.m. balandžio mėn. 1 d.

PASLAUGOS

PERSIUNČIAME Į LIETUVĄ REMONTUOJAME PARDUODAME

autotrade

PADEDAME ĮSIGYTI AUKSCIONUOSE

TEL: 708-599-9680, 630-774-1192

STASY'S CONSTRUCTION

Stalniai darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“; „soffits“; „decks“; „gutters“; plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turis darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

SIŪLO DARBA

CPA CONSTANTINE REIKALINGI • manikiūristai • masažistas-terapeutas • odos priežiūros specialistas/estetikas Tel. 708-945-8051, Conie.

SLAUGOS PASLAUGOS

Gera, dora šeima priims gyventi 1-2 senyvo amžiaus žmones su pilna globa. Geras, šviežias maistas, gyvenstie gražiaiame, švartame name, be kasdieninių rūpesčių, nebrangiai. Tel. 708-430-3983; 630-670-8336.

STATE FARM INSURANCE

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukstis S. Kane kalba lietuviškai. **FRANK ZAPOLIS** 3208 1/2 West 95th Street Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

ISNUOMOJA

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$607; 2 mieg. — \$682. Tel. 630-910-0644, Jana.

Brighton Park išnuomojamas 2 mieg. butas. Šalia 45 St. ir California Ave. Kreiptis First Rate Real Estate, 773-767-2400, Aušra Padalino.

NAUJIENA Pigiausi pokalbiai į Lietuvą Teiraukitės **ATLANTIC Express Corp.** 1-800-775-7363

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA Landmark properties Bus. 773-229-8761 Res. 708-425-7160 Mobil 773-590-0205 Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiuose • Greitas ir sąžiningas pataravimas • Nuosavybės įkainavimas veltui • Tarpininkaujame gaunant paskolą • Pensininkams nuolaida

„Draugo“ skelbimų skyrius Tel. 1-773-585-9500

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

RŪGA.

Latvijos Seimas antradienį po keturias valandas trukusių svarstymų patvirtino Indulio Emsio iš Žaliųjų ir valstiečių sąjungos vadovaujama mažumos vyriausybę. Šimto vietų parlamente už naujojo ministrų kabineto patvirtinimą balsavo 56 deputatai. Penkiolika mėnesių dirbusi ankstesnė Einaro Repšės vyriausybė atsistatydino vasario 5 d., kai savaitę prieš tai ji neteko daugumos parlamente, iš valdanciosios koalicijos pasitraukus vienai iš partnerių.

MASKVA.

Rusijos ambasadorius Jungtinėje Tautose Sergej Lavrov'as buvo paskirtas užsienio reikalų ministru — jis šiame poste pakeitė Igor Ivanov, kuris buvo paskirtas Saugumo tarybos pirmininku. Gynybos ministras Sergej Ivanov liko savo poste. Savo postus taip pat išsaugojo finansų ministras Aleksej Kudrin bei ekonominės plėtros ir prekybos ministras German Greff. Naujuoju energetikos ministru paskirtas laikinai premjero pareigas ejęs Viktor Christenka. Jis taip pat turės papildomus statybos, pramonės ir branduolinių energetikos portfelius. Performuojant vyriausybę ministrų skaičius nuo 30 buvo sumažintas iki 17. Apie šiuos paskyrimus paskelbė prieš sekmadienį įvyksiančius prezidento rinkimus, per kuriuos Vladimir Putin turėtų būti perrinktas antrajai kadencijai. Šalies parlamentas praėjusį penktadienį naujuoju vyriausybės vadovu V. Putin teikimu paskyrė Michail Fradkov.

PARYŽIUS-VAŠINGTONAS.

Buvęs Haicido prezidentas Jean-Bertrand Aristide ketina paduoti ieškinį prieš JAV ir Prancūzijos valdžią, kaltindamas jas tuo, kad jos jį pagrobė, pranešė vienas J.-B.Aristide'o advokatų. J.-B.Aristide, atvykęs prieš

savaitę į Centrinę Afrikos Respubliką, ne kartą pareiškė, jog Jungtinių Valstijų valdžia jį privertė palikti šalį per nesenai vykusį didelį karinį maištą Haitiye. Advokatas Gilbert Colard pranešė, kad jis ir jo kolega iš Amerikos nusiųs tokius pačius ieškinius prieš JAV ir Prancūziją, kai tik jiems galutinai pritars J.-B.Aristide. „Jeigu mus parems Afrikos valstybės, mes taip pat kreipsimės į atitinkamą Jungtinių Tautų komisiją“, pridūrė advokatas. Pirmadienį J.-B.Aristide paragino pradėti nesmurtinį pasipriešinimą tarptautiniam kontingentui Haitiye. Vašingtonas ir Paryžius neigia kaltinimus, teigdami, kad J.-B.Aristide savo noru parašė pareiškimą dėl atsistatydinimo iš šalies vadovo posto ir išvyko iš Haicido.

PARYŽIUS.

Kas toji grupuotė, kuri pagrasiu sprogdyti Prancūzijos geležinkelius, jei negaus didelės sumos grynujų pinigų, pirmadienį vis dar nebuvo aišku, o nuo paskutinių jos kontaktų su vyriausybe jau praėjo savaitė. Paslaptingoji grupuotė tylėjo visą savaitę ir nevykdė savo grasinimų pradėti sprogdinti bombas, nors prieš kelias dienas jos reikalavimai jai to nenorint buvo paskelbti viešai. Teisėsaugos pareigūnai mėgina vėl užmegzti ryšį su minima grupuote, kuri pasivadino AZF ir teigia įvairiose šalies vietose prie begių paslėpusi 10 bombų, kurias grasiina paeiliui sprogdinti, jei negaus maždaug 5 mln. dolerių. Valstybinėje geležinkelio kompanijoje SNCF pirmadienį tebegaliojo parengtis, tačiau nieko nauja ji negalėjo pranešti. Konservatorių vyriausybė, kuri norėtų išvengti kritikos prieš kovo 21 ir 28 d. įvyksiančius regioninius rinkimus, laikomus jos populiarumo išbandymu, vis dar neturi informacijos, kuri padėtų pašalinti šią grėsmę. SNCF vadovai sako, kad kompanijos darbuoto-

jai tebėra budrus ir kad buvo sustiprintos saugumo priemonės vežant keleivius, kurių kasdien būna 2,5 mln., tačiau kintais atžvilgiais darbas vyksta taip, kaip įprasta. Bet kokios sąsajos su radikaliomis islamistų grupuotėmis buvo atmetos, tačiau dar ir dabar teisėsaugos pareigūnai ne kiek nepasitūmoję į priekį ieškodama minėtus grąsinimus paskelbusio žmogaus ar žmonių grupės.

PIETŲ KORĖJA

SEULAS.

Pagrindinės Pietų Korėjos opozicijos partijos, siekiančios pradėti prezidento Roh Moo-hyun apkaltą, antradienį parlamente žengė pirmą žingsnį į procesą link, kuris likus kelioms savaitėms iki parlamento rinkimų šalyje gali sukelti politinę krizę. Parlamento pareigūnas pranešė, kad dauguma Valstybinės Asamblėjos narių jau pasirašė siūlymą dėl apkaltos, kurio pakanka, kad dėl šio klausimo parlamente būtų surengtas balsavimas. Kai tik siūlymas bus pateiktas, parlamentarai turės jį pradėti svarstyti per 72 valandas. Pagrindinė opozicijos Didžioji valstybinė partija (DVP) antradienį sutiko paremti mažesnę Tūkstantmečio demokratų partiją ir kartu siūlyti apkaltą prezidentui, nes jis neatsiprašė už praėjusio mėnesio komentarus, kuriais prieš balandžio 15-ąją įvyksiančius rinkimus parėmė vieną partiją. Didžiosios valstybinės partijos atstovai sakė, jog DVP balsuojant nutarė laikytis partinės drausmės, tačiau mėginimo surengti apkaltą rezultatai dar yra neaiškūs. Kad apkaltą įvyktų, jai turi pritarti du trečdaliai 273 parlamento narių, tačiau po to apkaltą turi patvirtinti Konstitucinis Teismas. Jei teismas apkaltai pritarė, prezidento įgaliojimai bus sustabdyti ir, pagal Konstituciją, laikinai šaliai vadovauti ims ministras pirmininkas.

SUTEIKS RITERIO TITULĄ

Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministras Jack Straw vasario pabaigoje pranešė, kad ruošiamasi pakelti į garbės riterius Simon Wiesenthal, pašventusį nemažą dalį savo gyvenimo ieškant nacių, žudžiusių ar kankinusių žydus Antrojo pasaulinio karo metais.

NYT

TRŪKSTA VIETŲ AUTOMOBILIAMS

Didžiosios Britanijos sostinė kencia nuo panašių problemų, kaip Lietuvos Vilnius ir kiti Europos senieji miestai — automobilių perteklius. Ypač trūksta vietų automobiliams pastatyti miestų centruose. Jeigu gyventojai nori pasinaudoti jau esamomis automobiliams pastatyti aikštėmis arba požeminiais garažais, jiems tenka gerokai pakratyti kišenes. Pz., Harrods apylinkėje Londone automobilio savininkas gali nusipirkti vietą garaže už 187,000 dol.

Reuters

NEIMPORTUOJA JAV PAUKŠTIENOS

Nuo vasario mėnesio pabaigos iki kovo 23 d. Europos Sąjungos valstybės uždraudė importuoti gyvus naminius paukščius ir kiaušinius iš JAV, nes Texas valstijoje aptikta vištų, sergančių paukščių gripu. Pernai Europa importavo apie 9 milijonus kiaušinių už maždaug 25 mln. dolerių. Meksika taip pat uždraudė importuoti JAV paukštieną. 2003 m. Meksika iš JAV pirkė naminių paukščių ir jų produktų už maždaug 100 mln. dolerių.

NYT

JAV NEIMPORTUOS MĖSOS IŠ PRANCŪZIJOS

JAV Žemės ūkio departamentas sulaukė visą mėsos importą iš Prancūzijos, nes, patikrinus to krašto skerdyklas ir mėsos gaminių įmones, rasta daug švaros ir apsaugos nuo įvairių gyvulių bei paukščių ligų pažeidimų. Daugiausia iš Prancūzijos buvo importuojami rūkyti kumpiai, dešros ir įvairi paruošta mėsa.

NYT

ČIGONŲ RIAUŠĖS

Vasario mėnesį Slovakija su mobilizavo per 20,000 policijos pareigūnų ir kareivių, kad padėtų nuraminti čigonų riaušes, ne tik sostinėje, bet ir kitose vietovėse. Čigonai, protestuodami prieš valdžios pašalpos sumažinimą, degino automobilius, daužė langus ir grobė iš parduotuvių viską, kas tik po ranka pakliuvo. Slovakijos vadovybė teigia, kad, sumažindama čigonams pašalpą, prisitaikė prie Europos Sąjungos

reikalavimų prieš gegužės mėnesį, kuomet ši valstybė taps ES nare. Jau anksčiau ES ne kartą perspėjo Slovakiją, kad deda per mažai pastangų įjungti savo čigonus į valstybės gyvenimą, o dabar kai kurios ES narės bėgsta, kad po gegužės 1 d. Slovakijos čigonai pasipils po Vakarų Europą ir taps kitų valstybių problema.

Reuters

VARŽYS MIGRANTŲ TEISES

Airija buvo pati paskutinė ES

narė, neturėjusi jokių suvaržymų imigrantams iš buvusių 8 sovietų imperijos okupacijoje šalių. Tačiau ir ji, artėjant gegužės 1 d., kai šios 8 valstybės taps ES narėmis, pakeitė savo įstatymus: laikinai į Airiją atvykusiems darbo ieškoti ar norintiems visą laiką joje gyventi, imigrantams bus stipriai apkarposom įvairios socialinės išmokos bei paslaugos. Kartu su Airija panašų įstatymą priėmė ir Didžioji Britanija. Dabar Briuselis tiria, ar tokie suvaržymai neprasizengia ES įstatymams.

NYT

Seimas beveik vienbalsiai pritarė Šiaurės Atlanto sutarčiai

Atkelta iš 1 psl.

Konstitucijoje draudžiama steigti valstybėje užsienio valstybių karines bazines. „Dauguma komiteto narių nusprendė, jog norint Lietuvoje steigti NATO bazines, reikės keisti Konstituciją“, sakė komiteto pirmininkas Aloyzas Sakalas, aiškindamas iškilius abejones.

Pirmadienį Teisės ir teisėtvarkos komiteto posėdyje dalyvavęs teisingumo viceministras Gintaras Švedas teigė, jog sutartis neįpareigoja Lietuvoje steigti NATO bazių.

Antradienį visi trys minėti TTK nariai balsavo už tai, jog po svarstymo būtų pritarta sutarties patvirtinimui.

Valstybinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą dėl sutarties patvirtinimo pristatęs jo pirmininkas Alvydas Sadeckas paragino politines partijas pratesti 2001 m. gegužę pasirašytą susitarimą dėl 2 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP) skyrimo krašto apsaugai. Toks susitari-

mas baigia galioti šių metų gegužę.

„Manome, jog jau dabar politinės partijos gali sėsti prie stalo ir pratesti politinių partijų susitarimą“, iš Seimo tribūnos sakė A. Sadeckas, pažymėjęs, jog Lietuva turi tęsti kariuomenės reformą, sukurti mobilias gerai ginkluotas ir parengtas pajėgas.

Pratesti „istorinių tapusių“ politinių partijų susitarimą dėl krašto apsaugos finansavimo paragino parlamentarų ir Seime kalbėjęs prezidentas Rolandas Paksas.

Toks susitarimas buvo parengtas praėjusių metų vasarą, tačiau jo pasirašymui iki šiol Seime truko politinės valios.

Dalis didžiausios valdanciosios Socialdemokratinės sąjungos frakcijos narių laikosi nuomonės, jog susitarimas dėl krašto apsaugos finansavimo turėtų būti pratestas po Seimo rinkimų.

Kalbėdamas Seime prezidentas pabrėžė, jog Lietuvos na-

ruste NATO yra istorinių netiesiųjų atitaisymas.

„NATO — tai tarsi istorinių skriaudų atitaisymas, lemties atlygis daug kentėjusiai tautai — už sibirų ir už pokario laisvės kovas, ir už baisias netektis ir didelio pasaulio abejingumą, už sausio auką“, sakė R. Paksas.

„Tapę NATO nariais, būsim saugesni negu bet kada anksčiau mūsų istorijoje“, pažymėjo R. Paksas.

R. Paksas teigė, kad Lietuva stoja į kitokią sąjungą, negu buvo ta, į kurios duris Lietuva pasibeldė prieš 10 metų.

„NATO, veikdama už Sąjungos ribų, peržengė geografines senosios Europos sienas. Šiandieninė NATO — tai stipri pasaulinė Sąjunga“, kalbėjo R. Paksas. Jis pažymėjo, kad savo žiniomis, patirtimi ir aktyvia veikla Lietuva padės įgyvendinti Sąjungos politiką. Prezidento įsitikinimu, NATO plėtra sustiprins Lietuvos santykius su kaimyninėmis valstybėmis.

savo kalboje pabrėžė, kad valstybės parama mokslui tiesioginė įtakos ūkiui neturi — ją gali turėti tik verslo struktūrų remiamas mokslas.

Pasak komiteto pirmininko, dabartinėmis finansavimo sąlygomis Lietuvos mokslininkai atlieka labai daug svarbių mokslo darbų, jie išmoko gauti tarptautinių fondų paramą.

Nors mūsų valstybėje dėl lėšų trūkumo neįmanoma tolygiai plėtoti visų mokslo sričių, anot K. Makariūno, savo žinojimą ir tyrinėjimus vis delto turime plėsti visose mokslo šakose, neapsiribodami pačiomis perspektyviausiomis.

Kitas šių metų mokslo premijų rekordas — jauniausia amžiumi 35 metų mokslininkė, kartu su kolegomis pelniusi aukščiausią mokslo premiją. Iki šiol šią premiją yra pelnę ne jaunesni negu 40 metų mokslininkai.

Profesorius K. Makariūnas

Mokslų premijoms teikiamų darbų daugėja, o laureatai jaunėja

Atkelta iš 1 psl. akademijos prezidentas, aukštųjų mokyklų senatai ir mokslinių tyrimų įstaigų tarybos.

Pasak Lietuvos mokslo premijų komiteto pirmininko, profesorius Kęstutis Makariūnas, šimet komitetui pateiktas rekordinis skaičius — 30 mokslo darbų, iš jų du trečdaliai atlikti mokslo institutuose. Premijos skyrimas išskilėse vadintas loterija, nes ir nepremijuoti darbai, pasak vertintojų, būvę ne menkesnės vertės ir reikšmingumo.

K. Makariūno teigimu, jam ypač netikėtas „deimantiukas“ buvęs zoologo, Vilniaus pedago-

ginio universiteto profesorius Rimantas Puplesis, per 18 metų įvairiose pasaulio šalyse atradusio ir aprašiusio ketvirtadalį visų Žemėje egzistuojančių mikrovabzdžių, darbų ciklas. Prie visų atrastų rūšių pavadinimų, senovinių papročių, užfiksuota ir lietuvių atradėjo pavardė.

A + A VYTAUTAS STRAŽNICKAS

Mirė 2004 m. kovo 6 d., Lietuvoje.
Gyveno Marquette Park, St. Petersburg Beach, FL ir Lietuvoje.
Nulitūdė liko: dukra Regina su vyru Raymon Asplund, anūakai Veronika, Nora ir Erik.
A.a. Vytautas bus palaidotas Lietuvoje.

A + A ANELEI MALALIENEI

Lietuvoje išėjus į Amžinybę, gilią užuojautą reiškiamo jos dukrai, Operos choro dainininkei, BIRUTEI MICKEVIČIENEI.

Lietuvių Opera

Chicago, IL

A + A RIČARDUI PETERSONUI

mirus, dukrai DAIVAI, Lietuvių Operos choristei, žmonai STASEI ir sūnui VYTAUTUI gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Opera

Chicago, IL

A + A ANELEI MALALIENEI

mirus Lietuvoje, nuoširdžiai užjaučiame jos dukrą BIRUTĘ MICKEVIČIENĘ, parapijos choro giesmininkę.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos choras Čikagoje

PADEKA

Mūsų brangi mama, motiutė ir prosenele

A + A MARIJA SEDLECKIENĖ, SABUKONIENĖ, BUJOKIENĖ

uzbaigė šią žemišką kelionę 2003 m. gruodžio 10 d. Nuoširdžiai dėkojame draugams, pažįstamiems ir giminėms už dalyvavimą šermyse, šv. Mišiose ir laidotuviuose.

Dėkojame kun. Danieli Cambrai už gedulingas šv. Mišias ir palydėjimą į kapines, o vargonų palydai ir chorui už gražų giedojimą. Dėkojame už aukas, gėles ir pareikštas užuojautas žodžiu ir raštu. Dėkojame karsto nešėjams, laidotuvių direktoriui ir jo štabui, Modell Funeral Home.

Ilsėkis ramybeje miela mama, motiutė, prosenele.

Nuliūdusios dukters su šeimomis

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“!
„DRAUGA“ atmintime savo testamentu.

Čikagoje ir apylinkėse

GAVENIOS LAIKOTARPIS yra skirtas Kristaus gyvenimo ir Jo kančios apmąstymui. Per 40 dienų krikščionys stengiasi pažvelgti ne tik į Kristaus, bet ir į savo gyvenimą. Paraginti Žemaičių vyskupo iš Lietuvos J. Borutos, mūsų kopytelėje grupelė žemaičių, kurie nepamiršta savo senų tradicijų ir nori jas puoselėti bei perduoti ateinančioms kartoms, organizuoja maldos popietę kovo 14 d., tuoj po šv. Mišių jėzuitų svetainėje. Po maldų visus kviečiame pabendrauti ir pasivaikinti.

KOVO 14 D., SEKMADIENI, 3 v.p.p. Jaunimo centre, Stasei Petersonienėi bus įteikta 2004 m. Mokytojo premija, kurią skiria JAV LB Švietimo taryba, finansuoja Lietuvos fondas. Lietuviško žodžio mylėtojai kviečiami pagerbti rašytoją ir pedagogę.

MARIAUS KATILIŠKIO PIRMOJO novelių rinkinio „Seno kareivio sugrįžimas“ sutiktuves įvyks šeštadienį, kovo 13 d., 7 v.v. Lietuvių dailės muziejuje, Lemon-te. Žinomo lietuvių prozininko Mariaus Katiliškio novelių rinkinys, net šešiasdešimt metų laikytas dingusių karo verpetuose, sugrįžta skaitytojams. Tai pirmoji rašytojo knyga, kurios 1944 m. dingęs rankraštis atrastas 2002 m., ir po metų išleistas. Sugrįžtuves rengia: Amerikos lietuvių televizija ir Lietuvių dailės muziejus.

NUO KOVO 13 IKI KOVO 21 D., Festival Hall of Navy Pier (600 E. Grand Ave.), vyks kasmetinė gėlių ir darželių paroda, kurioje galėsite pamatyti daugybę augalų, jų auginimui skirtų produktų bei įrankių. Vyks seminarai ir parodos. Gėlių ir darželių paroda atidaryta kasdien nuo 10 v.r. iki 8 v.v., sekmadieniais – nuo 10 v.r. iki 6 v.v. Atgavinkite savo sielą apsilankydami nuostabioje gėlių oazėje.

MOTERŲ SAJUNGA Kviečia visus į Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyksiančią Lietuvos nepriklausomybės minėjimo šventę kovo 14 d., 2 v.p.p. Kalbės Balzeko lietuvių kultūros muziejaus direktorė Rita Janz. Lietuvoje dirbusi istorijos mokytoja bei Nacionaliniame istorijos muziejuje Vilniuje, Rita Janz yra dviejų Lietuvos istorijos knygų bendraautorė. Programa prasidės pirmą aukštą. Telefonas pasiteiravimui: 708-974-2046.

JAUNIMO CENTRO VELYKINĖ mugė, skelbta kovo 27 ir 28 d. neįvyks.

KOVO 12 D., PENKTADIENI, 6:30 v.v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje bus rodoma paskutinė Dainų šventės, vykusios 2003 m. Lietuvoje, dalis. Įėjimas nemokamas.

ČIKAGOS LITUANISTINĖ mokykloje, Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje, kovo 13 d., šeštadienį, 8:45 v.v. įvyks susitikimas su Lietuvos generaliniu konsulu Čikagoje Arvydu Daunoravičiumi. Generalinis konsulas papasakos apie Konsulato veiklą ir atsakys į susirinkusių klausimus. Maloniai kviečiame visus atvykti į susitikimą.

DĖMESIO LEMONTO IR apylinkių tautiečiams! Bilietus į „Draugo“ rengiamą „Kariūno“ koncertą galima įsigyti kiekvieną sekmadienį PLC nuo 9 v.v. Kitomis dienomis skambinti Irenai Kriaučiūnienei, tel. 630-734-9626. Čikagoje bilietai gaunami „Seklyčioje“ 2711 W. 71st St., tel. 773-476-2655, darbo dienomis nuo 9 v.v. iki 4 v.p.p. ir „Draugo“ administracijoje. Koncertas įvyks kovo 28 d.

„DRAUGUI“ — 95

„DRAUGO“ 95 METŲ SUKAKTIES PROGA KOVO 28 D., SEKMADIENI, Mariaus gimnazijos auditorijoje, Čikagoje, ruošiamas ypatingas koncertas, kurio programą atliks gen. Juozo Žemaičio Lietuvos Karo akademijos vyrų choro „Kariūnas“ vokalinė grupė. Koncerto proga bus išleista speciali programa su sveikinimais „Draugo“ garbingos sukakties proga. Maloniai visi prašomi savo sveikinimus siųsti „Draugo“ administracijai. Vieno puslapio kaina – 100 dol., pusės puslapio – 50 dol. Šiais sveikinimais paremsite vienintelio už Lietuvos ribų leidiamo lietuviško dienraščio tolimesnį gyvavimą.

Lituanistikos ir studijų centre

LITUANISTIKOS IR STUDIJŲ CENTRAS DŽIAUGIASI, kad elektroniniu paštu siunčiamos LTSC žinios yra skaitomos ir sulaukia daug atsiliepimų. Ypač daug jų buvo po paskutinio numerio, kuriame rašyta apie William Urban knygos „Žalgiris ir kas po jo“ lietuviškąjį vertimą ir pristatymą knygų mugėje. Sulaukėme komentarų net iš tolimos Australijos – iš Lietuvių studijų sambūrio išdėtininko dr. Algio Taškūno bei Estijos lietuvių bendruomenės. Pateikiame keletą skaitytojų nuomonių.

Aldona Žemaitytė-Petruskienė, žurnalo „I laisvę“ redaktorė teigia, kad yra „dėkinga už straipsnį ir už reikšmingą Lietuvos istorijai ir kultūrai faktą – knygą, kuri turi tapti kono stalo knyga visiems, kuriems rūpi Lietuvos valstybės istorija ir dabartis“.

Leonas Kadziulis iš Lietuvos sako: „Labai dėkingas už džiugią naujieną apie profesorius W. Urban puiką dovaną Lietuvai ir pasauliui. Būtinai įsigysiu knygą mugėje ir godžiai skaitysiu“.

Labai dėkojame visiems, kurie skaito Lituanistikos tyrimo ir studijų centro žinias bei domisi mūsų informacija. Jeigu norėtumėte užsisakyti LTSC naujienas, galite tai padaryti apsilankę mūsų interneto puslapyje: www.lithuanianresearch.org

LTSC info.

• Lithuanian Mercy Lift dėkoja už aukas, kurias paskyrė šelpimui tuberkuloze (TB) sergantiems ligoniams Lietuvoje. Aukoj: \$250 — Vytautas Užgiris, MA; \$50 — Mindaugas ir Linnea Jatulis, NY; William Unakis, IL; \$10 — Peter ir Andrea Bogin. Dėkojame už aukas! Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID #36-3810893.

DĖMESIO! DĖMESIO! Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštį brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išpausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos

Kapela „Sodžius“.

Kur Lietuvoje galima pamatyti sodybas, kiemus, kirkius, ganyklas, miškus ir vandenį? Kur galima išgirsti seną lietuvišką išmintį ar dainą, pamatyti nuoširdų žmogų?

Istoriškai susiformavęs ir šimtmečius egzistavęs, patyręs daugybę žemės reformų, kadaise niokotas ir draskytas, dabar vėl atgimstantis – kaimas – vėl atkreipia į save dėmesį. Lietuvių enciklopedija, 1957 m., rašo, kad kaimas Aukštaitijoje buvo vadinamas sodžiumi, o žemaitijoje – sodo.

Tas trumpas įvadas kilo iš paprasčiausio žmonių susidomėjimo. Antai kaimo kapelos „Sodžius“ kaimiškoje puotoje, žmonės klausė, iš kokių žodžių kildinamas vardas sodžius –

sodo ar sodybos?

Taigi, kaimo kapela „Sodžius“, kovo 6 d., Jaunimo centre iškelė čikagiečiams kaimišką puotą. Tokią tikrą, kad priminė Lietuvą, kaimo vestuves, su daugybe žmonių, dainomis ir šokiais, nuo maisto lužtančiais stalais ir linksmais įraudusiais veidais. Neseniai atvykusieji priminė, o ankščiau atvažiuavusius maloniai stebino: tai bent balseingi lietuviai, o ar tikrai tokiais instrumentais kaimė groti mokėdavo...

Žinoma, mokėdavo ir groti ir šokti ir dainuoti! Prasidėjo koncertas. Pranciškus Ivinskis – vakaronės vedėjas, pasveikino susirinkusius į kaimišką puotą žemaičius, aukštaitius, džiukus ir suvalkus, visus, kas myli

liaudišką muziką. Tikiuosi visi suprato jo žemaitišką tartį, po kurios užtraukė „užteks ro-kouties broliu – padainoukiva“.

Nemačiau salėje abejingų žmonių. Visi šypsojosi, lingavo, pritarė, tiesiog tvyrojo lietuviška dvasia – senoviška, liaudiška. Broniaus Muro „Vakaruškos“, kurias atliko kapelos vadovas Vytautas Jurevičius (triu-ba), Pranciškus Ivinskis (tarka), Alvydas Pilibaitis (klarnetas), Nijolė Užkurienė (smuikas), Danguolė Bubnienė (smuikas), Kęstutis Šiušis (akordeonas), Gintaras Milius (mušamieji), Gintaras Juknys (kontrabosas), skambėjo šmaikščiai, žiotims vis norint pritari potmų pabaigas šūksniais „O-ho-ho“. O kai užgrojo Vasiliausko „Polką“,

bemat pakilo šokiui 20, o gal ir daugiau žmonių ir įsisuko į polkos siautulį.

Mačiau laimingus žmones, nežinau, ar kapela ar jos kaimiška dvasia čia kalta. O Pranciškus nesnaudė ir toliau varė. Šį kartą mįslė „Žalias, mažas ir prie prūdo. Kas?“ Ir taip ir šiaip spėliojame. Ogi „Mano uzbonas – kur noriu, ten statau!“, – Pranciškaus atsakymas prajuokino publiką. Kitą mįslę atspėjęs vaikas, gavo prizą – lietuviško alaus ir lietuviško sūrio.

Kapela „Sodžius“ pranešė, kad neseniai į ansamblio gretas įsiliejo nauja solistė Genutė Bigenytė. Jos atliktai dainai „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“ pritarė visi, taip, visa sale, ir plojimais prašė pakartoti. Rankas iškelė žmonės lingavo susikibę rankomis ir niekaip negalėjo sustoti dainuoti, tarsi patriotai, palikę amžinai žaliuojančius ažuolus tėvynėje, niekada jų neužmiršę. Kerintis vaizdas. Visus šiuos žmones vienijo tikra, nemeluota artuma.

Prieš koncertą šaltų užkandžių paragavę: penkių rūšių vyniotinių, keptų kotletų su lietuviška balta mėsine ar ragintu agurkėliu, susirinkusieji

net aiktelėjo, kuomet apskrius merginos po koncerto pradėjo nešti karštus patiekalus.

Ar Lietuvos kaime žmonės tiek daug valgė? – vėl klausimas iš šalia sėdinčių nustebsių veidų. Žinoma, juk žmonės laukus arė, ūkininkavo, tai ir valgė daug, riebiai – kuo šokiau.

Mėsos suktinukai su bulvių koše ir grybų padažu bei kopūstų salotomis – skanumėlis. Bet ne, tai dar ne viskas! Garuojančių cepelinų puodas, su spurgučiais ir grietine, atsirado ant stalų suerzinęs jau ir taip prikimštus skrandžius. Nieko, juk po koncerto laukė šokiai. Ir jauni ir seni linksminosi iki pat vidurnakčio.

Aš vis galvoju, kaip reikalingos mūsų tokios vakaronės. Ne tam, kad skaniai pavalygtume, bet tam, kad suprastume savo ištakas. Kaimo tradicijos gyvos išliko iki šių dienų. Kad paskatintų atsigręžti, atidžiau pasisiūžinti, ir įvertinti kaimą, ne kaip miesto priešybę, o kaip savitą, istorinį, atskirą kraštovaizdžio geografijoje užimantį vieneta, su giliomis tradicijomis ir liaudišku folkloru.

Vitalija Pulokienė

Vakaro dalyviai.

Giedrius Sireikio nuotr.

Nijolė Užkurienė ir kaimiškos puotos vedėjas Pranciškus Ivinskis.

SKELBIMAI

Advokatas
Vytis Lietuvosninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-582-1217
135 S. LaSalle #200 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Tiesių
Specialistas. Raštinės Čikagoje ir
Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

XII Tautinių šokių šventės vežimas sklandžiai rieda į tikslą

Paprastai posėdžiuose dalyvauti, tai ne kur svečiuose laiką maloniai praleisti. Posėdžiuose laikas eina pėstute, nuobodžiais vingiais ir ilgais nenuatarimais. Tačiau, jei posėdžiauja TŠŠ rengimo komitetas – jau visai kas kita! Čia jautiesi svečiuose pas buvį entuziastą, energingai ir linksmai kimbantių ir darbų. O tie darbai didesni už senoviškos rugiapūtės vežimus! Tai ne gimtadienio pobūvis, ar vestuvių puota. Tai XII Tautinių šokių šventė š.m. liepos 3 d. didžiojoje Allstate arenoje, Rosemont, IL.

Šią šventę reikia rašyti didžiąja raide, nes ji apims visą eilę idomų renginių, kuriuos lankydami, didžiulėmis esą lietuvių. Tie renginiai Čikagai ir apylinkėms parodys gražią Lietuvos veidą.

Jau birželio 30 d. Čikagos centre – Daley Plaza – įvyks šventės atidarymas. Čia dalyvaus Lietuvos Respublikos, JAV LB ir Čikagos miesto atstovai; šoks kelios tautinių šokių grupės. Bus gera galimybė lietuviams menininkams ir verslininkams parodyti/parduoti savo kūrinius/prekes. Atidarymą organizuoja Marytė Meškauskas.

Liepos 2 d. 8 v.v. Susipažinimo vakaras, Navy Pier, 600 E. Grand Ave. Čia įspūdingoje Michigan ežero ir švytinciu miesto dangoraižių aplinkoje susitikis, susipažins, pažintis atnaujins, vaišinsis ir linksminsis ir jauni, ir vyresni, šventės dalyviai bei svečiai. Šį vakarą organizuoja Jonas Gražys.

Na, o liepos 3 d. 2 v.p.p. – XII Tautinių šokių šventė! Joje šokti jau užsiregistravę net 43 šokių grupės, maždaug 1,800 šokėjų, nuo 7 metų iki 7-nių dešimčių jaunos širdies „sen-jorū“! Šventės dalyviai atvyksta iš Lietuvos, Brazilijos, Švedijos, žinoma, iš Kanados ir JAV.

Vakare po šventės įvyks net du šventiniai pokyliai Hyatt Regency O'Hare viešbuty, Rosemont, IL. Vienas jų – vyresniesiems, o kitas – jaunimui su vakariene ir šokiais (be abejo, jaunimas dar nebus uktektinai „atsišokęs“). Šias linksmybes rengia Daina Dumbrienė.

Tame pačiame viešbuty liepos 2 ir 3 d. nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p. vyks tautodailės paroda (rengėja Vida Rimienė) ir mugė (rengėjai Donatas ir Laima Vasiliauskai).

Liepos 4 d., sekmadienį, Hyatt Regency viešbuty, eku-meninės apeigos ir katalikų

mišios.

Štai, koks milžiniškas, pilnas lietuviškų gėrybių, vežimas atvažiuoja į Čikagą! Jį vairuoja, stumia ir traukia darbštuolių rengėjų komitetas su pirmininke Audrone Tamulienė.

Dideliam vežimui traukti, reikia daug ir didelių jėgų. Štai jos:

Lėšų telkimui vadovauja energingoji Jūratė Budrienė, o idą tvarko Gediminas Damašius. Garbės svečių kvietimų/priėmimų rūpinasi Sigita Balzekienė. Spaudos pranešimai apie TŠŠ Dalios Anyšenės ir Sofijos Žutautaitės rankos. Frank Zapolis tvarko visų renginių apraūdą, o Vytis Kirvelaitis yra teisinis patarėjas. Rita Rašymienė veda šokėjų registraciją, o Genė Rimkienė tvarko šventės bilietus. Ramūnas Astrauskas – ryšininkas su iš užsienio atvykstanciais šokėjais, o Vytautas Karaitis rūpinasi jų transportacija. Rasa Poskočienė – meno vadovė. Rita Penčylėnė ir Danutė Udovich – ryšiai su viešbučiais šokėjams. O visus komiteto posėdžius ir nutarimus tiksliai aprašo ir surašo sekretorė Rugilė Šlapkauskienė.

Ši šventė, kaip ir buvusios, bus pažymėta specialiu leidiniu,

kurio tvarkymu ir spausdinimu rūpinasi Arvydas Tamulis. Šventei prisiminti bus pagaminta daug įvairiausių suvenyrų. Jų parūpinimas ir pardavimas – Andriaus Tamulio rankose. Ir tai dar ne visas rengėjų komitetas. Jam priklauso ir Tautinių šokių instituto pirm. Nijolė Pupienė, atstovaujanti institutui, Marija Remienė – JAV LB, Algimantas Vaičiūnas – Kanados LB.

Tai čia tie asmenys, kurie rengia ne tik mums visiems, bet ir pačiam Čikagos miestui spalvingą, idomią, linksmą šventę. Bilietai į ją ir kitus tu dienų renginius bus pradėti platinti balandžio pradžioje. Te nelieta nė vieno lietuvių, nedalyvavusio šioje Tautinių šokių šventėje ar kaip šokėjo, ar kaip žiurovo, ar suvenyrų pirkėjo, ar linksmo pokyliuotojo!

Pasiklausiau ir parašiau!

nju